ORIËNTATIE GETALLEN | DOEL 1

- Je leert je iets voorstellen bij getallen tot en met 1 miljard.
- Je leert getallen als 10.000, 100.000 en 1.000.000 herkennen en uitspreken.

Spreek het getal uit.

1000 = duizend — een 1 met 3 nullen

10.000 = 10 duizend — een 10 met 3 nullen

100.000 = 100 duizend — 100 met 3 nullen

1.000.000 = 1 miljoen — een 1 met 6 nullen

1.000.000.000 = 1 miljard — duizend miljoen; een 1 met 9 nullen

1

Vul in.

Kies uit: duizend, miljoen en miljard.

In Parijs wonen ongeveer 11 miljoen mensen.

Het huis staat te koop voor 350 duizend euro.

Op aarde wonen meer dan 7 miljard mensen.

2

Meer of minder dan 1 miljoen?

Zet een rondje om minder of meer.

In Rotterdam wonen **minder** | **meer** dan 1 miljoen mensen.

In New York wonen **minder** | **meer** dan 1 miljoen mensen.

In Nederland zijn **minder** | **meer** dan 1 miljoen fietsen.

In Nederland zijn **minder** | **meer** dan 1 miljoen huizen.

3

Meer of minder dan 100 duizend?

- het aantal inwoners van een dorp → minder dan 100.000
- het aantal kinderen op een school → minder dan 100.000
- het aantal kilometer van Den Helder naar Breda → meer dan 100.000
- het aantal liter water in de zee → meer dan 100.000

4 **Hoeveel? Schrijf met cijfers en letters.**

3.000.000 = 3 miljoen

350.000 = 350 duizend

5 **Welk woord is weg?**
Kies uit duizend en miljoen.

€ 250.000 = 250 duizend euro

€ 4.000.000 = 4 miljoen euro

€ 410.000 = 410 duizend euro

€ 33.000 = 33 duizend euro

€ 21.000.000 = 21 miljoen euro

€ 700.000 = 700 duizend euro

6 **Hoeveel? Schrijf met cijfers en letters.**

stad	aantal inwoners	
Den Haag	ongeveer 500.000	ongeveer 500 duizend
Stockholm	ongeveer 1.000.000	ongeveer 1 miljoen
Breda	ongeveer 180.000	ongeveer 180 duizend
Sint Petersburg	ongeveer 5.000.000	ongeveer 5 miljoen
Wenen	ongeveer 2.000.000	ongeveer 2 miljoen

ORIËNTATIE GETALLEN | DOEL 2

- Je leert getallen als 1.200.000 schrijven als 1,2 miljoen.
- Je leert dat niet op elke vraag een precies antwoord mogelijk is.

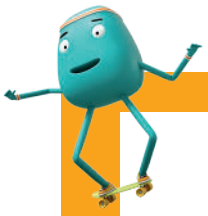

Spreek het getal uit.

200.000 = 200 duizend
4.000.000 = 4 miljoen
4.200.000 = 4,2 miljoen

9812 is **iets minder dan** 10 duizend. Het is **bijna** 10 duizend.
12,9 miljoen is **iets minder dan** 13 miljoen. Het is **bijna** 13 miljoen.

12.345 is **iets meer dan** 12 duizend. Het is **ruim** 12 duizend.
1,2 miljoen is **iets meer dan** 1 miljoen. Het is **ruim** 1 miljoen.

1 Schrijf het getal met een combinatie van cijfers en letters.

aantal mensen per vervoersmiddel per dag in Nederland

8.800.000

8,8 miljoen

5.900.000

5,9 miljoen

1.300.000

1,3 miljoen

17.200.000

17,2 miljoen

2 Schrijf het getal met een combinatie van cijfers en letters.

1.200.000 = 1,2 miljoen

19.800.000 = 19,8 miljoen

3 Hoeveel ongeveer?

41.214	198.231	8,9 miljoen
☐ bijna 40 duizend	☒ bijna 200 duizend	☐ bijna 900 duizend
☒ ruim 40 duizend	☐ ruim 200.000	☐ ruim 8 miljoen
☐ bijna 50 duizend	☐ bijna 2 miljoen	☒ bijna 9 miljoen

4 Hoeveel ongeveer?

Zet een rondje om 'bijna' of 'ruim' en vul in.

aantal inwoners in Europese hoofdsteden		
stad	**aantal inwoners**	
Madrid	3.223.000	Dat zijn **bijna** | **ruim** 3 miljoen inwoners.
Budapest	1.956.000	Dat zijn **bijna** | **ruim** 2 miljoen inwoners.
Bern	133.115	Dat zijn **bijna** | **ruim** 130 duizend inwoners.
Amsterdam	871.209	Dat zijn **bijna** | **ruim** 870 duizend inwoners.
Skopje	595.000	Dat zijn **bijna** | **ruim** 600 duizend inwoners.

5 Kun je het aantal precies weten?

In Nederland worden elke dag 23.834.581 bananen gegeten.	☐ ja	☒ nee
In Nederland wonen 3.753.243 kinderen.	☐ ja	☒ nee
De oppervlakte van de provincie Utrecht is 1560 km².	☒ ja	☐ nee
In de provincie Gelderland wonen 2.085.952 mensen.	☐ ja	☒ nee

6 Schrijf het getal met een combinatie van cijfers en letters.

3.700.000 = 3,7 miljoen

5.500.000 = 5,5 miljoen

23.600.000 = 23,6 miljoen

11.100.000 = 11,1 miljoen

32.900.000 = 32,9 miljoen

4.800.000 = 4,8 miljoen

BEWERKINGEN | DOEL 1

- Je leert kolomsgewijs optellen bij sommen als 368 + 257.
- Je weet welke stappen je moet nemen en begrijpt ook hoe dat gaat.

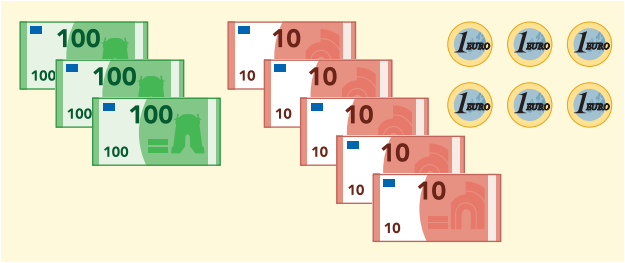

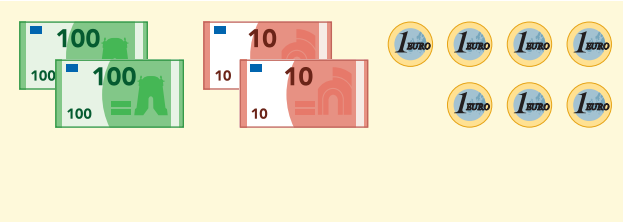

Hoeveel kosten de fiets en de skelter samen?

som: 356 + 227 =

antwoord: € 583,-

som:

	3	5	6	
	2	2	7	+
300 + 200 =	5	0	0	
50 + 20 =		7	0	
6 + 7 =		1	3	+
	5	8	3	

	3	5	6	
	2	2	7	+
	5	0	0	
		7	0	
		1	3	+
	5	8	3	

1

Hoeveel kost het samen?

Reken kolomsgewijs uit. Je mag eerst met geld leggen. Je mag de hulpsommen noteren.

2 games voor € 119,-

€ 375,-

som:

	3	7	5
	1	1	9 +
400			
	8	0	
	1	4	+
494			

antwoord: € 494,-

2

Hoeveel kost het samen?

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs uit.
Je mag eerst met geld leggen.
Je mag de hulpsommen noteren.

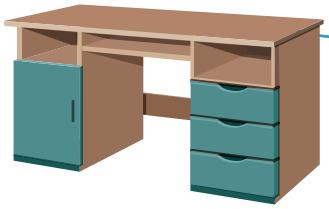

€ 239,-

€ 172,-

Laat zien hoe je rekent.

som: 239
172 +
300
100
11 +
411

antwoord: € 411,-

3

Hoeveel kost het samen?

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs uit.
Je mag eerst met geld leggen.
Je mag de hulpsommen noteren.

Laat zien hoe je rekent.

som: 798
115 +
800
100
13 +
913

antwoord: € 913,-

4

Hoeveel kost het samen?

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs uit.
Je mag eerst met geld leggen. Je mag de hulpsommen noteren.

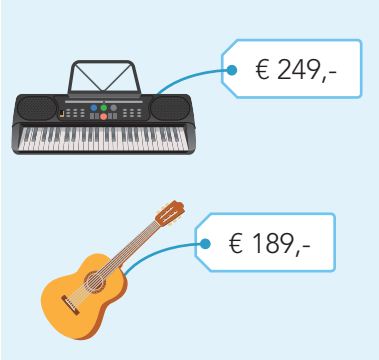

Laat zien hoe je rekent.

som: 249
189 +
300
120
18 +
438

antwoord: € 438,-

Laat zien hoe je rekent.

som: 499
385 +
700
170
14 +
884

antwoord: € 884,-

Laat zien hoe je rekent.

som: 682
129 +
700
100
11 +
811

antwoord: € 811,-

BEWERKINGEN | DOEL 2

- Je leert kolomsgewijs aftrekken bij sommen als 468 – 253.
- Je leert kolomsgewijs aftrekken bij sommen als 463 – 248.
- Je weet welke stappen je moet nemen en begrijpt ook hoe dat gaat.

Sven heeft € 438,-.
Hij koopt een skateboard van € 225,-.
Hoeveel geld houdt Sven over?

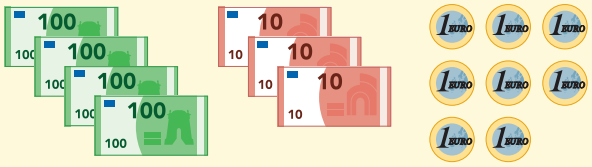

som:

```
          4 3 8
          2 2 5 –
400 – 200 = 2 0 0
 30 –  20 =   1 0
  8 –   5 =     3 +
          2 1 3
```

antwoord: € 213,-

Jesse heeft € 365,-.
Hij koopt rolschaatsen voor € 139,-.
Hoeveel geld houdt Jesse over?

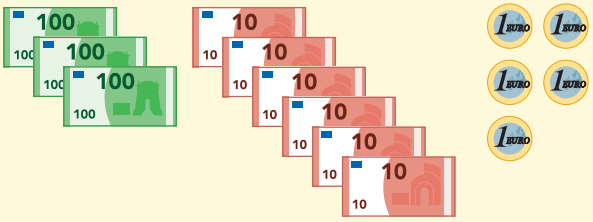

som:

```
          3 6 5
          1 3 9 –
300 – 100 = 2 0 0
 60 –  30 =   3 0
  5 –   9 =    -4 +
          2 2 6
```

antwoord: € 226,-

1

Hoeveel geld houdt Layla over?

Reken kolomsgewijs uit. Je mag eerst met geld leggen.

Layla heeft € 697,-.
Zij koopt een bed voor € 235,-.
Hoeveel geld houdt hij over?

antwoord: € 462,-

som:

```
          6 9 7
          2 3 5 –
600 – 200 = 4 0 0
 90 –  30 =   6 0
  7 –   5 =     2 +
          4 6 2
```

2

Hoeveel geld houden ze over?

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs uit. Je mag eerst met geld leggen.

€ 545,-

Anne heeft € 768,-.
Hoeveel geld houdt zij over?

Laat zien hoe je rekent.

som:

```
        768
        545 –
700 – 500 = 200
 60 –  40 =  20
  8 –   5 =   3 +
        223
```

antwoord: € 223,-

€ 372,-

Metin heeft € 586,-.
Hoeveel houdt hij over?

Laat zien hoe je rekent.

som:

```
        586
        372 –
500 – 300 = 200
 80 –  70 =  10
  6 –   2 =   4 +
        214
```

antwoord: € 214,-

3

Welke som hoort erbij?

Reken kolomsgewijs uit.
Je mag eerst met geld leggen.

Enzo heeft € 862,-.
Hij koopt een spelcomputer van € 349,-.
Hoeveel geld houdt hij over?

antwoord: € 513,-

som:

```
          8 6 2
          3 4 9 –
800 – 300 = 5 0 0
 60 –  40 =   2 0
  2 –   9 =    -7 +
          5 1 3
```

4

Hoeveel geld houden ze over?

Welke som hoort erbij? Reken kolomsgewijs uit. Je mag eerst met geld leggen.

Emre heeft € 438,-.
Hoeveel geld houdt hij over?

€ 119,-

Laat zien hoe je rekent.

som:

```
        438
        119 –
400 – 100 = 300
 30 –  10 =  20
  8 –   9 =  -1 +
        319
```

antwoord: € 319,-

Jacqueline heeft € 682,-.
Hoeveel geld houdt zij over?

€ 435,-

Laat zien hoe je rekent.

som:

```
        682
        435 –
600 – 400 = 200
 80 –  30 =  50
  2 –   5 =  -3 +
        247
```

antwoord: € 247,-

BEWERKINGEN | DOEL 3

- Je leert de juiste som/sommen bedenken bij een verhaal.
- Je leert schattend optellen en aftrekken in contexten waarbij het zinvol is om te schatten.
- Je kunt de som uitrekenen op de rekenmachine en je antwoord controleren met een schatting.

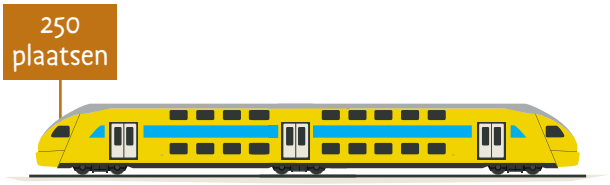

Er zitten 98 mensen in de trein.
Op het station stappen 121 mensen in.
Kan iedereen zitten?

som: 98 + 121 = ?

Reken met makkelijke getallen:
98 ≈ 100
121 ≈ 120

Ik reken: 100 + 120 = 220

Iedereen kan zitten, want er zijn 250 plaatsen.

Je hebt € 321,-.
Je koopt een stoel voor € 194,-.
Hoeveel geld houd je over?

som: 321 − 194 = ?

Reken met makkelijke getallen:
321 ≈ 300
194 ≈ 200
schatting: 300 − 200 = 100

Reken uit op je rekenmachine:

3 2 1 − 1 9 4 = 127

antwoord: € 127,-

Kijk naar je schatting.
Het antwoord klopt.

1

Heb je genoeg geld?

Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op. Schrijf daarnaast met welke getallen je rekent.

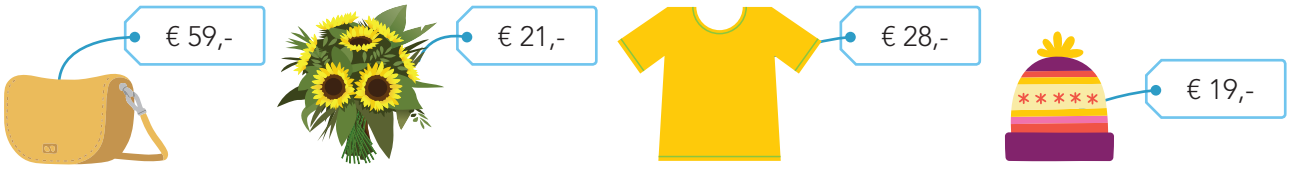

nodig	je hebt	som	ik reken:	genoeg?
tas + bloemen	€ 70,-	59 + 21 = ?	60 + 20 = 80	ja | (nee)
bloemen + shirt	€ 60,-	21 + 28 = ?	20 + 30 = 50	(ja) | nee
tas + shirt + muts	€ 100,-	59 + 28 + 19 = ?	60 + 30 + 20 = 110	ja | (nee)
bloemen + shirt + muts	€ 80,-	21 + 28 + 19 = ?	20 + 30 + 20 = 70	(ja) | nee

2 Hoeveel ongeveer?

Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op. Schrijf daaronder met welke getallen je rekent.

In de bioscoopzaal staan 1125 stoelen.
Er zitten al 586 mensen op hun plek.
Buiten staan nog 412 mensen te wachten.
Is er plek voor alle bezoekers?

som: 586 + 412 = ?

ik reken: 600 + 400 = 1000

antwoord: **ja** nee

In een parkeergarage kunnen 614 auto's.
Er staan al 407 auto's in de garage.
Er komen nog 298 auto's aan.
Kunnen alle auto's in de garage?

som: 407 + 298 = ?

ik reken: 400 + 300 = 700

antwoord: ja **nee**

3 Reken uit.

Welke sommen horen erbij? Schrijf eerst de som/sommen op.
Maak dan een schatting en reken vervolgens uit op je rekenmachine.

Er zitten al 98 passagiers in het vliegtuig.
Buiten staan nog 93 passagiers in de rij.
Hoeveel passagiers zijn dat samen?

som: 98 + 93 = ?

schatting: 100 + 100 = 200

antwoord (op RM): 191 passagiers

Er kunnen 308 passagiers in de trein.
Er zijn 112 treintickets verkocht.
Hoeveel plekken zijn er leeg?

sommen: 308 – 112 = ?

of 112 + ? = 308

schatting: 300 – 100 = 200

of 100 + 200 = 300

antwoord op de rekanmachine: 196 plekken

4 Hoeveel kost het samen?

Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op.
Maak dan een schatting en reken vervolgens uit op je rekenmachine.

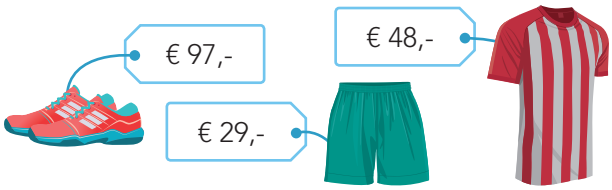

som: 97 + 29 + 48 = ?

schatting: 100 + 30 + 50 = 180

antwoord op de rekenmachine: € 174,-

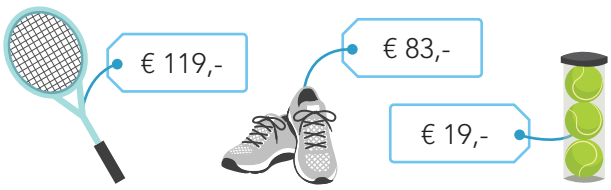

som: 119 + 83 + 19 = ?

schatting: 120 + 80 + 20 = 220

antwoord op de rekenmachine: € 221,-

BEWERKINGEN | DOEL 4

- Je leert de juiste som te bedenken bij een verhaal.
- Je leert schattend vermenigvuldigen en delen in contexten waarbij het zinvol is om te schatten.
- Je kunt de som uitrekenen op de rekenmachine en je antwoord controleren met een schatting.

Je hebt € 500,-.
Je koopt 19 kaartjes.
Heb je genoeg geld?

Reken met makkelijke getallen: 19 ≈ 20
€ 29,- ≈ € 30,-

Ik reken: 20 × 30 = 600.

Je hebt niet genoeg geld, want de kaartjes kosten meer dan € 500,-.

Groep 8 gaat met 31 kinderen naar de dierentuin.
Hoeveel moeten zij betalen?

Reken met makkelijke getallen:
31 ≈ 30
29 ≈ 30
schatting: 30 × 30 = 900

Reken uit op je rekenmachine:

3 1 × 2 9 = 899

antwoord: € 899,-

Kijk naar je schatting.
Het antwoord klopt.

1

Hoeveel ongeveer?

Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op. Schrijf daaronder met welke getallen je rekent.

Een kaartje voor het pretpark kost € 29,-.
Meester Patrick koopt 59 kaartjes.
Hij heeft € 1500,-.
Heeft hij genoeg geld?

som: 59 × 29 = ?

ik reken: 60 × 30 = 1800

antwoord: ja **nee**

Een club koopt 41 kaartjes van € 22,- voor de dierentuin.
Zij hebben € 1000,- gespaard.
Hebben zij genoeg geld?

som: 41 × 22 = ?

schatting: 40 × 20 = 800

antwoord: **ja** nee

2

Hoeveel ongeveer?

Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op. Schrijf daaronder met welke getallen je rekent.

Een boer heeft 4273 peren geplukt.
Er gaan 7 peren in een zak. Hij heeft nog 700 zakken. Heeft hij genoeg zakken?

som: 4273 : 7 = ?

ik reken: 4200 : 7 = 600

antwoord: **ja** nee

De kippen hebben 309 eieren gelegd. In een doosje gaan 6 eieren. De boer heeft nog 40 doosjes. Heeft hij genoeg doosjes?

som: 309 : 6 = ?

schatting: 300 : 6 = 50

antwoord: ja **nee**

3

Hoeveel?
Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op.
Maak dan een schatting en reken vervolgens uit op je rekenmachine.

Een bioscoopzaak heeft 32 rijen.
In elke rij staan 58 stoelen.
Hoeveel stoelen staan er op de tribune?

som: 32 x 58 = ?
schatting: 30 x 60 = 1800
antwoord op de rekenmachine: 1856 stoelen

Een computerspel kost € 49,-.
87 mensen kopen het spel.
Hoeveel geld is dat samen?

som: 49 x 87 = ?
schatting: 50 x 90 = 4500
antwoord (op RM): € 4263,-

4

Hoeveel?
Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op.
Maak dan een schatting en reken vervolgens uit op je rekenmachine.

Een poster kost € 9,-.
De winkel heeft voor € 3141,- verkocht.
Hoeveel mensen kochten een poster?

som: 3141 : 9 = ?
schatting: 3000 : 10 = 300
antwoord op de rekenmachine: 349 posters

De fabriek maakt 3180 tennisballen.
Er gaan 3 tennisballen in een blik.
Hoeveel blikken zijn dat?

som: 3180 : 3 = ?
schatting: 3000 : 3 = 1000
antwoord op de rekenmachine: 1060 blikken

5

Hoeveel?
Welke som hoort erbij? Schrijf eerst de som op.
Maak dan een schatting en reken vervolgens uit op je rekenmachine.

De directeur van een basisschool koopt
79 kaartjes voor het pretpark van € 31,-.
Hoeveel moet hij betalen?

som: 79 x 31 = ?
schatting: 80 x 30 = 2400
antwoord op de rekenmachine: € 2449,-

Een menu in het restaurant kost € 11,-.
Het restaurant heeft € 429,- verdiend.
Hoeveel mensen hebben het menu besteld?

som: 429 : 11 = ?
schatting: 400 : 10 = 40
antwoord op de rekenmachine: 39 mensen

BREUKEN | DOEL 1

- Je leert breuken (schattend) plaatsen en aflezen bij maatbekers en op de getallenlijn.
- Je leert breuken met elkaar vergelijken met behulp van stroken, maatbekers, repen en de getallenlijn.

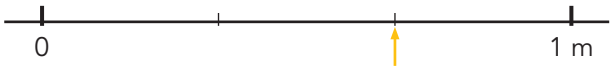

De lijn loopt van 0 naar 1.
De lijn is verdeeld in 3 gelijke stukken.
Elk stuk is $\frac{1}{3}$ deel.
De pijl staat bij het tweede stuk: $\frac{2}{3}$ meter.

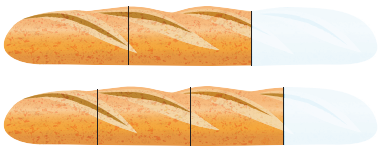

$\frac{3}{4}$ stokbrood is meer dan $\frac{2}{3}$ stokbrood.

$\frac{3}{4}$ strook is langer dan $\frac{2}{3}$ strook.

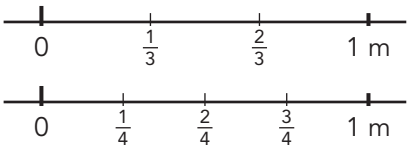

$\frac{3}{4}$ deel van een meter is langer dan $\frac{2}{3}$ deel van een meter.

1 Vul de maatbekers.

inhoud 1 liter

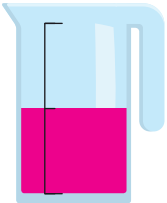

Kleur $\frac{1}{2}$ liter.

inhoud 1 liter

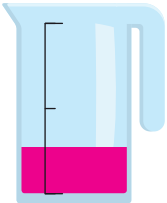

Kleur $\frac{1}{4}$ liter.

inhoud 1 liter

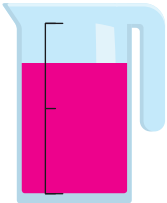

Kleur $\frac{3}{4}$ liter.

inhoud 1 liter

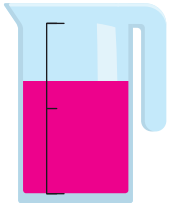

Kleur $\frac{2}{3}$ liter.

2 Welke breuk?

Kies uit: $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{2}$ – $\frac{1}{10}$ – $\frac{3}{4}$

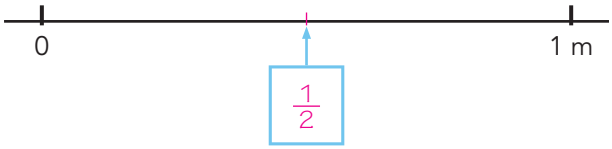

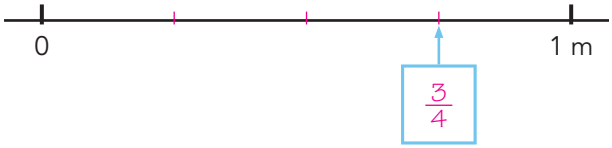

3

Wat is langer?

Kleur de delen in de stroken.

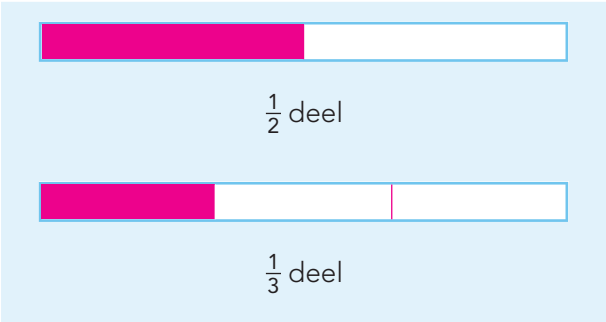

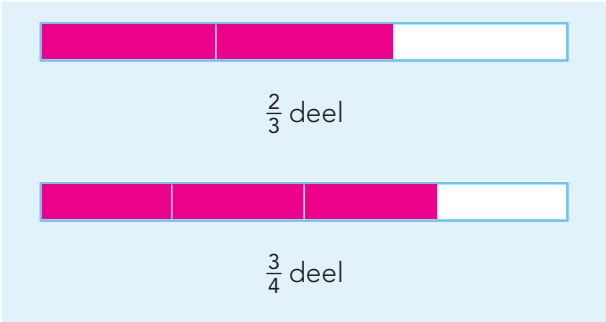

$\frac{1}{2}$ deel van de strook is langer.

$\frac{3}{4}$ deel van de strook is langer.

4

Wat is meer? Omcirkel.

Je mag de breuken eerst in de maatbeker schrijven.

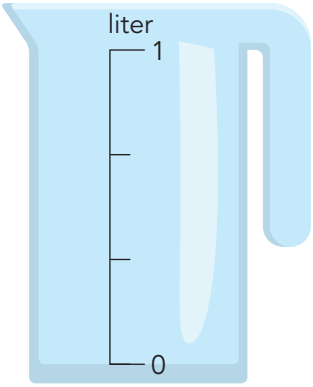

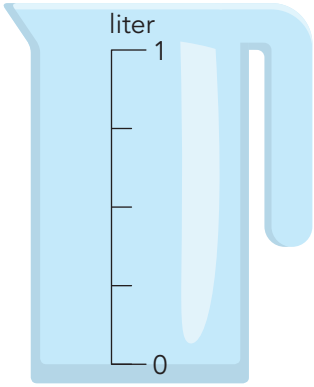

$\frac{1}{2}$ liter of $\frac{3}{4}$ liter

$\frac{2}{3}$ liter of $\frac{3}{4}$ liter

1 liter of $\frac{3}{4}$ liter

$\frac{1}{2}$ liter of $\frac{1}{4}$ liter

$\frac{1}{3}$ liter of $\frac{1}{4}$ liter

$\frac{2}{3}$ liter of $\frac{1}{4}$ liter

5

Wat is langer?

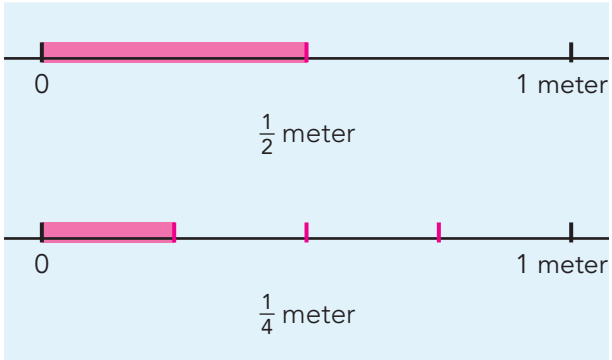

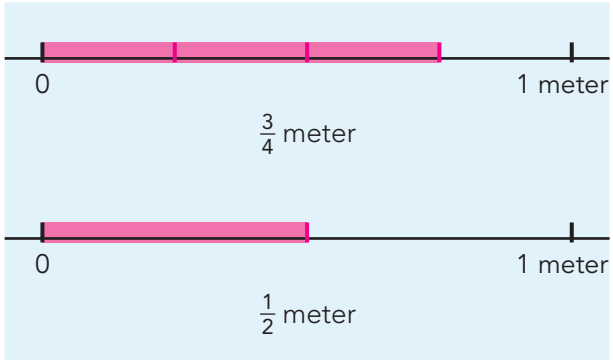

$\frac{1}{2}$ deel van een meter langer.

$\frac{3}{4}$ deel van een meter is langer.

BREUKEN | DOEL 2

- Je leert een deel van een geheel berekenen: $\frac{1}{4}$ deel van € 20,-.
- Je leert een deel van een geheel berekenen: $\frac{3}{4}$ deel van 100 cm.

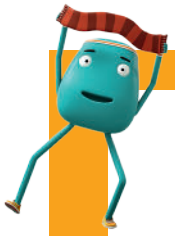

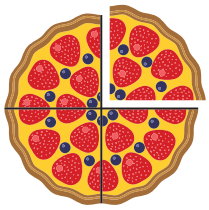

De hele taart kost € 20,-.
Hoeveel kost $\frac{1}{4}$ deel?

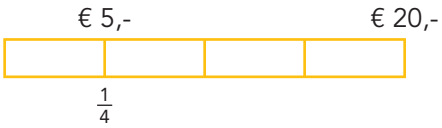

je zegt: $\frac{1}{4}$ deel van € 20,-
je rekent: 20 : 4 = 5
antwoord: € 5,-

doel: 100 euro

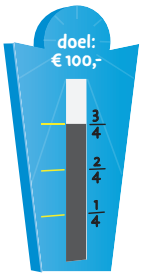

Hoeveel geld is er al opgehaald?

je zegt: $\frac{3}{4}$ deel van 100
je rekent: 100 : 4 = 25
3 × 25 = 75
antwoord: 75 euro

1

Hoeveel kost 1 stuk?
Je mag de strook gebruiken.

€ 15,-

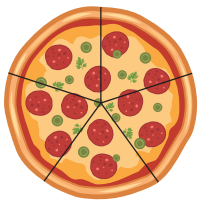

je zegt: $\frac{1}{5}$ deel van 15
je rekent: 15 : 5 = 3
antwoord: € 3,-

€ 16,-

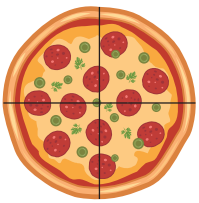

je zegt: $\frac{1}{4}$ deel van 16
je rekent: 16 : 4 = 4
antwoord: € 4,-

2

Hoeveel liter? Welke som hoort erbij?

Laat zien hoe je rekent. Je mag de strook gebruiken.

1200 liter

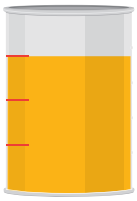

$\frac{3}{4}$ deel

je zegt: $\frac{3}{4}$ deel van 1200

je rekent: 1200 : 4 = 300

3 × 300 = 900

antwoord: 900 liter

1200 liter

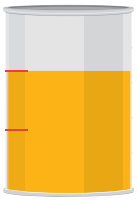

$\frac{2}{3}$ deel

je zegt: $\frac{2}{3}$ deel van 1200

je rekent: 1200 : 3 = 400

2 × 400 = 800

antwoord: 800 liter

1200 liter

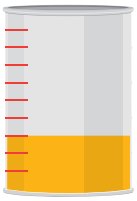

$\frac{3}{10}$ deel

je zegt: $\frac{3}{10}$ deel van 1200

je rekent: 1200 : 10 = 120

3 × 120 = 360

antwoord: 360 liter

3

Welke som hoort erbij?

Laat zien hoe je rekent. Je mag de strook gebruiken.

Er kunnen 240 mensen in de trein.
$\frac{1}{4}$ deel van de trein is bezet.
Hoeveel mensen zitten er in de trein?

je zegt: $\frac{1}{4}$ deel van 240

je rekent: 240 : 4 = 60

antwoord: 60 mensen

Mo fietst in totaal 45 kilometer.
Hij heeft al $\frac{3}{5}$ deel van de route gefietst.
Hoeveel kilometer heeft hij al gefietst?

je zegt: $\frac{3}{5}$ deel van 45

je rekent: 45 : 5 = 9

3 × 9 = 27

antwoord: 27 kilometer

BREUKEN | DOEL 3

- Je leert bij een aantal breuken het bijbehorende kommagetal kennen en omgekeerd.
- Je leert bij een breuk het bijbehorende kommagetal bepalen met de rekenmachine.
- Je leert bij veel voorkomende breuken het bijbehorende kommagetal en percentage kennen.

1 euro = 100 cent
$\frac{1}{2}$ euro = 50 cent = 0,50
$\frac{1}{4}$ euro = 25 cent = 0,25

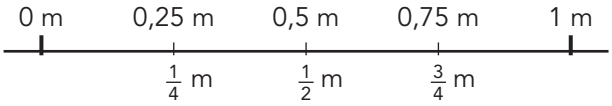

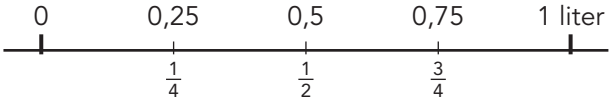

$\frac{1}{6}$ =

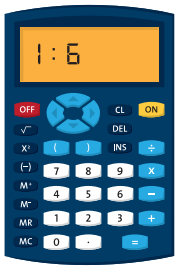

≈ 0,166

1 Hoeveel liter?

Schrijf als kommagetal.

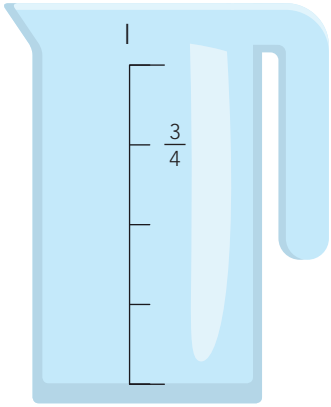

0,75 l

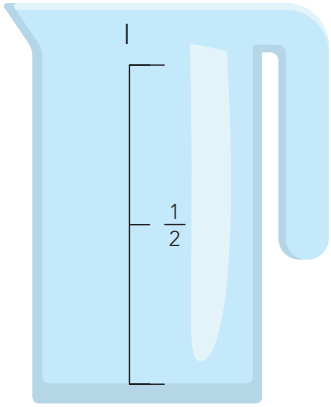

0,5 l

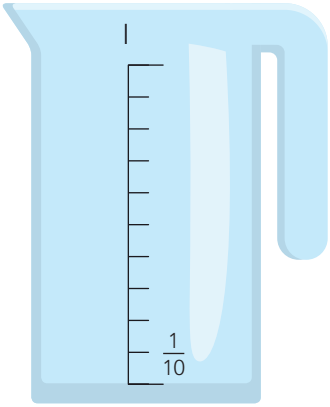

0,1 l

2 Welk kommagetal hoort bij de breuk?

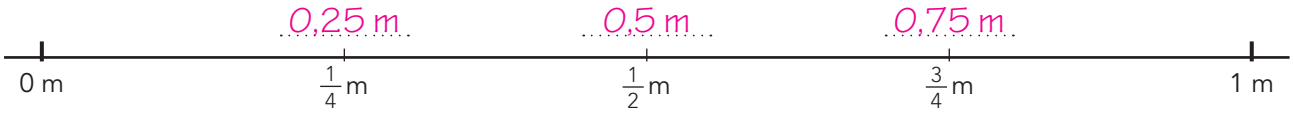

3 Schrijf het gewicht als breuk.

$\frac{1}{4}$ kg

$\frac{1}{2}$ kg

$\frac{3}{4}$ kg

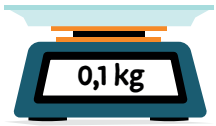

$\frac{1}{10}$ kg

4

Schrijf als kommagetal.
Gebruik een rekenmachine.

$\frac{1}{3}$ = 0,333

$\frac{1}{8}$ = 0,125

$\frac{7}{8}$ = 0,875

$\frac{1}{5}$ = 0,2

$\frac{2}{6}$ = 0,333

5

Zoek steeds 3 ballen die bij elkaar horen. Geef ze dezelfde kleur.

breuken

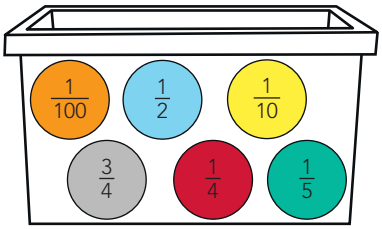

kommagetallen

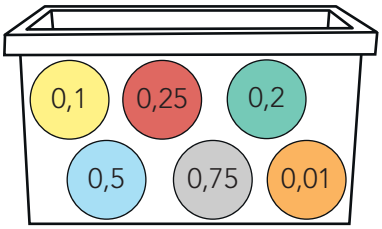

percentages

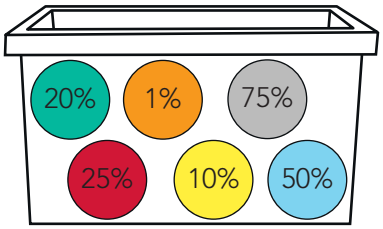

6

Schrijf als kommagetal.
Gebruik een rekenmachine bij het tweede rijtje.

$\frac{1}{2}$ = 0,5

$\frac{1}{4}$ = 0,25

$\frac{3}{4}$ = 0,75

$\frac{1}{10}$ = 0,1

$\frac{1}{100}$ = 0,01

$\frac{1}{8}$ = 0,125

$\frac{4}{5}$ = 0,8

$\frac{1}{3}$ = 0,333

$\frac{1}{9}$ = 0,111

$\frac{1}{6}$ = 0,166

PROCENTEN | DOEL 1

- Je begrijpt wat een percentage betekent.
- Je leert percentages aflezen en inkleuren in een strook of cirkel.
- Je leert een percentage aanvullen tot 100%.

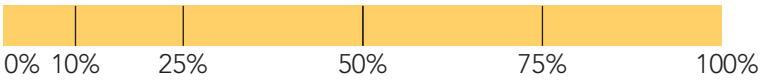

keuze kinderen sport op sportdag

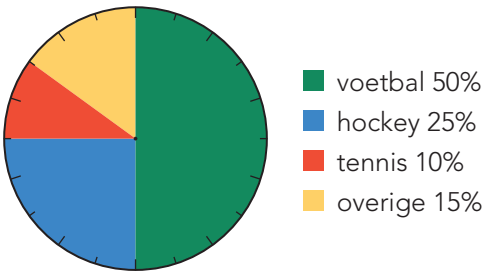

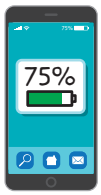

1 Wie heeft gelijk? Kruis aan.

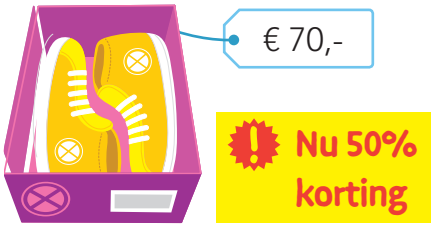

De schoenen kosten nu de helft van de oude prijs.

☐

De schoenen kosten nu € 50,- minder.

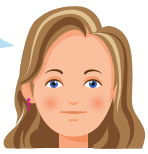

☐

2 Kleur het percentage.

Het pak is voor 50% vol.

Mijn mobiel is voor 75% opgeladen.

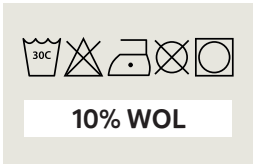

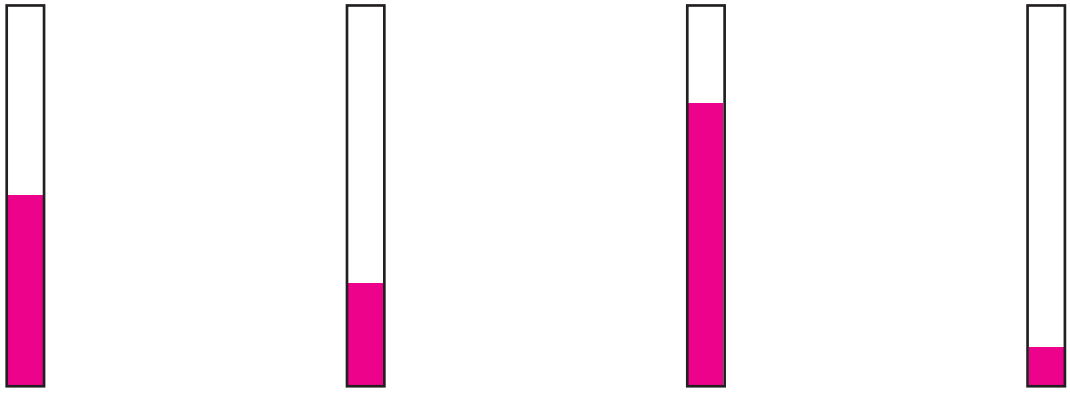

3 Bekijk het cirkeldiagram.

keuze kinderen sport op sportdag

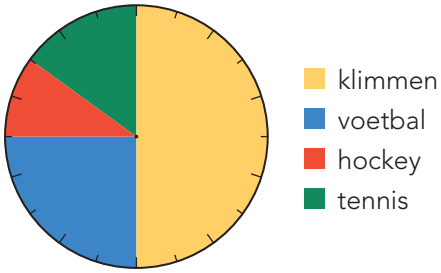

Hoeveel procent kiest voor klimmen? 50%

Voor welke sport wordt het meest gekozen? klimmen

Voor welke sport wordt het minst gekozen? hockey

Welke sport kiest 25% van de kinderen? voetbal

4 Kleur het percentage. Hoeveel procent nog opladen?

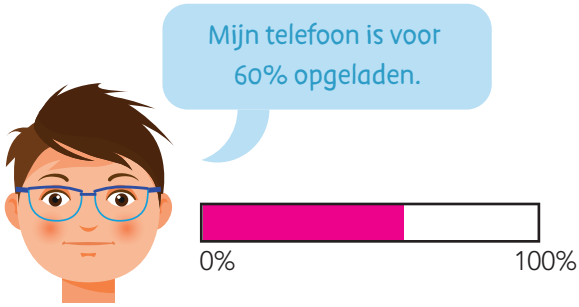

nog 40% opladen

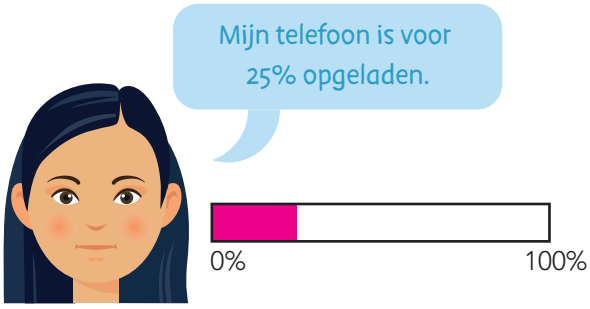

nog 75% opladen

5 Hoeveel procent acryl?

WOL	ACRYL
75%	25 %

WOL	ACRYL
10%	90 %

WOL	ACRYL
50%	50 %

6 Wat is waar? Kruis aan.

- [ ] Je moet 20% meer betalen voor de pot jam.
- [x] Je krijgt meer jam voor hetzelfde geld.
- [ ] Je krijgt 20% korting op de jam.

- [ ] De schoenen kosten nu € 20,- meer.
- [ ] Je hoeft € 20,- minder te betalen voor de schoenen.
- [x] Je hoeft 20% minder te betalen voor de schoenen.

PROCENTEN | DOEL 2

- Je leert breuken aan percentages koppelen.
- Je leert rekenen met percentages.

25% van deze strook is geel.
Dus 1 van de 4 delen is geel.
Dat is $\frac{1}{4}$ deel van 1 strook.

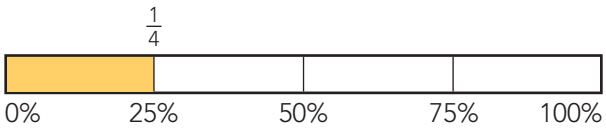

Hoeveel is 25% van € 200,-?

200 : 4 = 50

25% van € 200,-
$\frac{1}{4}$ deel van 200
antwoord: € 50,-

1

Geef de kaartjes die bij elkaar horen dezelfde kleur.

10%	50%	75%	50 van de 100
1 van de 2	3 van de 4	1 van de 10	75 van de 100
drie kwart	een tiende	de helft	10 van de 100

2

Hoeveel procent van de bloemen zijn rozen? Schrijf als percentage en breuk.

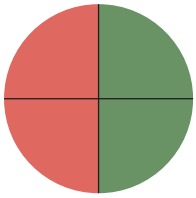

50% $\frac{1}{2}$ deel

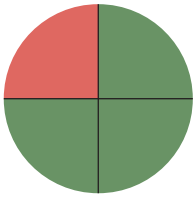

75% $\frac{3}{4}$ deel

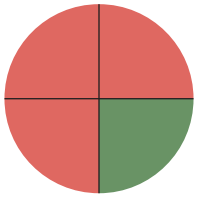

25% $\frac{1}{4}$ deel

3

Welk deel? Reken uit met een strook.

50% van de bezoekers is een kind.

50% is $\frac{1}{2}$ deel.

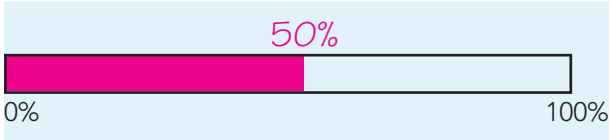

25% van de bezoekers is een man.

25% is $\frac{1}{4}$ deel.

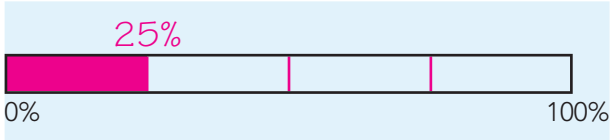

10% van de bezoekers komt met de bus.

10% is $\frac{1}{10}$ deel.

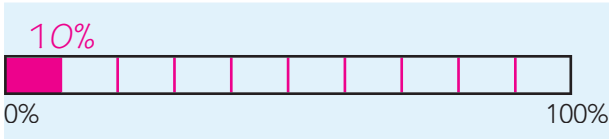

75% van de bezoekers komt met de fiets.

75% is $\frac{3}{4}$ deel.

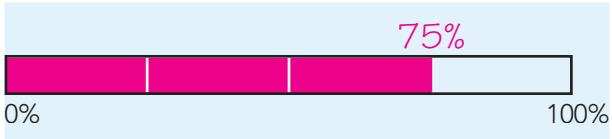

4 Hoeveel euro korting? Laat zien hoe je rekent. bijvoorbeeld:

€ 26,-

50% korting

€ 13,- € 26,-

0% 50% 100%

antwoord: € 13,-

€ 40,-

25% korting

€ 10,- € 20,- € 40,-

0% 25% 50% 100%

antwoord: € 10,-

5 Hoeveel procent korting?

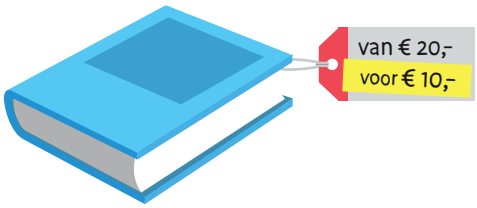

50% korting

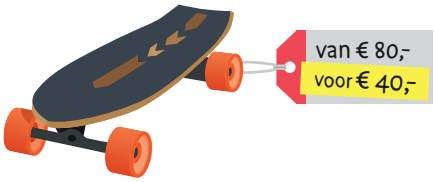

50% korting

6 Hoeveel procent? Laat zien hoe je rekent. bijvoorbeeld:

Van de 140 kinderen kiezen 70 kinderen voor melk. Hoeveel procent kiest voor melk?

antwoord: 50%

70 140

0% 50% 100%

Van de 240 kinderen hebben er 60 een huisdier. Hoeveel procent heeft een huisdier?

antwoord: 25%

60 240

0% 25% 100%

Van de 700 kinderen gaan er 70 2 keer per jaar op vakantie. Hoeveel procent gaat 2 keer per jaar op vakantie?

antwoord: 10%

70 700

0% 10% 100%

Van de 800 kinderen hebben er 600 een eigen telefoon.
Hoeveel procent heeft een eigen telefoon?

antwoord: 75%

400 600 800

0% 50% 75% 100%

PROCENTEN | DOEL 3

- Je leert percentages uitrekenen via 1%.
- Je leert percentages met de rekenmachine uitrekenen via 1%.
- Je leert breuken en verhoudingen koppelen aan percentages.

7% van € 640,-

€ 0,- ? € 640,-

0% 7% 100%

1% is: 6 4 0 : 1 0 0 = 6 . 4 0

7% is: 7 × 6 . 4 0 = ____

25% van deze strook is geel.
Dus 1 van de 4 delen is geel.
Dat is $\frac{1}{4}$ deel van 1 strook.

$\frac{1}{4}$
1 op de 4

0% 25% 50% 100%

1

Reken uit.

€ 0,- € 400,-

1% 10% 50% 100%

1% van € 400,- = € 4,-
8% van € 400,- = € 32,-
6% van € 400,- = € 24,-
3% van € 400,- = € 12,-
4% van € 400,- = € 16,-
9% van € 400,- = € 36,-

2

Reken uit met de rekenmachine. Laat zien wat je intypt. bijvoorbeeld:

In een zak chips van 750 gram zit 28% vet.
Hoeveel gram vet is dat?

7 5 0 : 1 0 0 = ____ 7.5
2 8 × 7 . 5 = ____ 210

antwoord: 210 gram

In een pot pasta van 630 gram zit 56% suiker.
Hoeveel gram suiker is dat?

6 3 0 : 1 0 0 = ____ 6.3
5 6 × 6 . 3 = ____ 352.8

antwoord: 352,8 gram

Pieter verdient € 1850,- per maand.
Hij krijgt een salarisverhoging van 3%.
Hoeveel euro krijgt hij meer?

1 8 5 0 : 1 0 0 = 18.5
3 × 1 8 . 5 = ____ 55.5

antwoord: € 55,50

Sigrid verdient € 2560,- per maand.
Ze krijgt een salarisverhoging van 4%.
Hoeveel euro krijgt zij meer?

2 5 6 0 : 1 0 0 = 25.6
4 × 2 5 . 6 = ____ 102.4

antwoord: € 102,40

3

Reken uit.

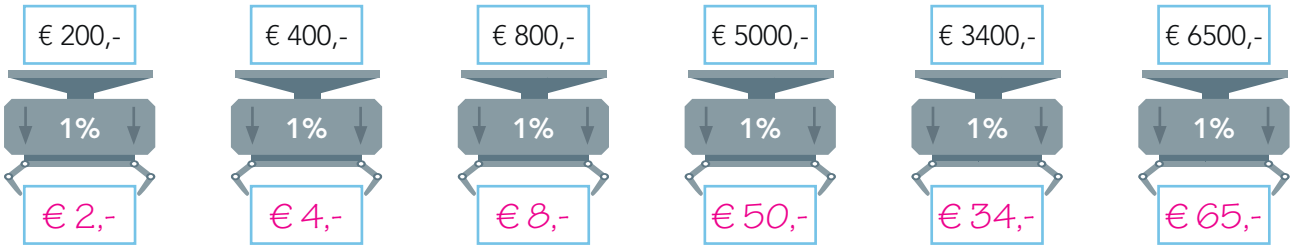

4

Zoek steeds 2 ballen die bij elkaar horen. Geef ze dezelfde kleur.

breuken

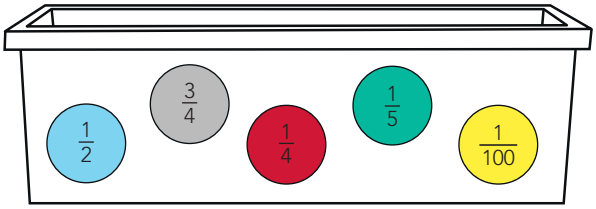

percentages

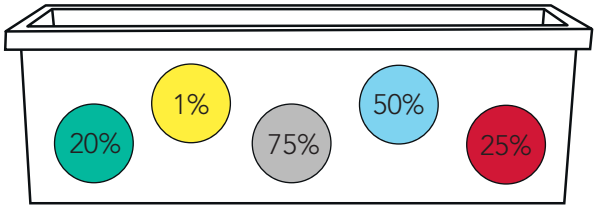

5

Welk deel is gekleurd? Schrijf als breuk en percentage.

	breuk	percentage
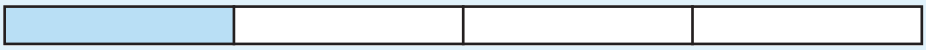	$\frac{1}{4}$	25%
	$\frac{1}{2}$	50%
	$\frac{3}{4}$	75%
	$\frac{1}{10}$	10%

6

Schrijf als breuk of percentage.

$\frac{1}{2}$ deel van de kinderen zit op een sport.

percentage: 50%

75% van de kinderen zit op muziekles.

breuk: $\frac{3}{4}$ deel

10% van de kinderen gaat op vakantie naar Oostenrijk.

breuk: $\frac{1}{10}$ deel

$\frac{1}{4}$ deel van de kinderen heeft een huisdier.

percentage: 25%

$\frac{1}{10}$ deel van de kinderen heeft groen als lievelingskleur.

percentage: 10%

25% van de kinderen heeft een eigen laptop.

breuk: $\frac{1}{4}$ deel

VERHOUDINGEN | DOEL 4

- Je oefent met de taal van verhoudingen.
- Je oefent met het oplossen van eenvoudige verhoudingsproblemen.

RECEPT	4 cupcakes
100 g boter	2 eieren
100 g suiker	100 g zelfrijzend bakmeel

RECEPT	2 cupcakes
50 g boter	1 ei
50 g suiker	50 g zelfrijzend bakmeel

1 van de 5 kinderen draagt een bril.

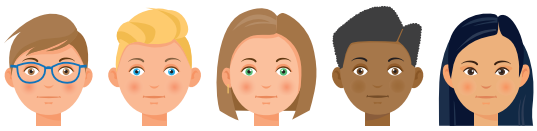

Als er 10 kinderen zijn, hoeveel dragen er een bril?

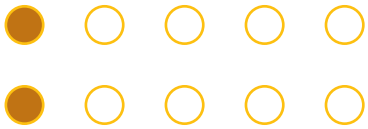

antwoord: 2 kinderen

1 Hoeveel heb je nodig? Reken uit.

RECEPT voor 12 cupcakes	nodig voor 6 cupcakes	nodig voor 24 cupcakes
200 gram roomboter	100 gram roomboter	400 gram roomboter
140 gram suiker	70 gram suiker	280 gram suiker
8 gram vanillesuiker	4 gram vanillesuiker	16 gram vanillesuiker
4 eieren	2 eieren	8 eieren
200 gram zelfrijzend bakmeel	100 gram zelfrijzend bakmeel	400 gram zelfrijzend bakmeel

2 Hoeveel heb je nodig? Reken uit.

RECEPT kippensoep (4 personen)	voor 2 personen	voor 8 personen
450 milliliter kippenbouillon	225 milliliter kippenbouillon	900 milliliter kippenbouillon
800 milliliter water	400 milliliter water	1600 milliliter water
250 gram winterpeen	125 gram winterpeen	500 gram winterpeen
2 preien	1 preien	4 preien
1 ui	0,5 ui	2 uien
250 gram champignons	125 gram champignons	500 gram champignons
300 gram kipfilet	150 gram kipfilet	600 gram kipfilet
100 gram vermicelli	50 gram vermicelli	200 gram vermicelli

3 Hoeveel? Reken uit.

Sven verdient € 60,- per week.

Hoeveel verdient hij in 2 weken? € 120,-

Hoeveel verdient hij in 4 weken? € 240,-

Veerle loopt 4 kilometer per uur.

Hoeveel kilometer loopt zij in 2 uur? 8 km

Hoeveel kilometer loopt zij in 4 uur? 16 km

4 Teken en reken uit.

1 van de 5 kinderen heeft een bril.
Als er 10 kinderen zijn,
hoeveel hebben er dan een bril?

antwoord: 2 kinderen

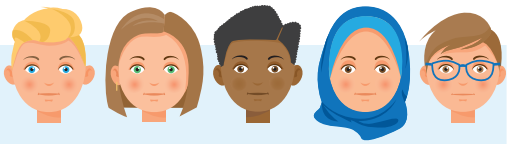

2 van de 4 kinderen zijn jongens.
Als er 8 kinderen zijn, hoeveel jongens zijn er dan?

antwoord: 4 jongens

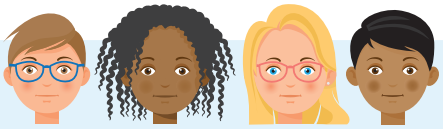

5 Hoeveel kinderen zitten op voetbal? Reken uit.

2 van de 5 kinderen zitten op voetbal.

In een groep van 10 kinderen zitten

4 kinderen op voetbal.

In een groep van 15 kinderen zitten

6 kinderen op voetbal.

6 Hoeveel kinderen gaan naar Zeeland? Reken uit.

1 van de 6 kinderen gaat op vakantie naar Zeeland.

Van 6 kinderen gaat 1 kind naar Zeeland.

Van 12 kinderen gaan 2 kinderen naar Zeeland.

Van 18 kinderen gaan 3 kinderen naar Zeeland.

Van 60 kinderen gaan 10 kinderen naar Zeeland.

METEN | DOEL 1

- Je leert de tijd en tijdsduur aflezen bij diverse tabellen.
- Je oefent met het aflezen van de tijd op een klok met wijzers en op een digitale klok bij 5, 10 en 15 minuten voor en over een heel uur en een half uur.
- Je oefent met het opschrijven van een datum in cijfers (dag-maand-jaar) en in woorden.
- Je oefent vanaf een datum een andere datum te bepalen van een dag, week, maand of jaar.
- Je leert wanneer je welke tijdseenheid gebruikt.
- Je oefent in te schatten hoelang iets ongeveer duurt.

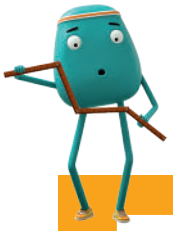

Zwolle → Utrecht

vertrek: 11:10 aankomst: 12:15	vertrek: 11:40 aankomst: 12:45	vertrek: 12:10 aankomst: 13:20

11:40 Vertrek: Spoor 1
☆ Station Zwolle

Sprinter
Richting Utrecht

☆ Station Utrecht
12:45 Aankomst: Spoor 9

Een jaar heeft 12 maanden.
De eerste maand is januari.
Dat is maand 1.

De datum is 9 juni 2023.
Juni is maand 6.
In cijfers: 09-06-2023 of 9-6-2023

Een week heeft 7 dagen.
Dus 2 weken na 9 juni 2023 is het: 23 juni 2023

De datum is: 30-03-2023.
Dat is: 30 maart 2023.

1 Waar of niet waar?

Openingstijden Filmhuis

MAANDAG:	Gesloten
DINSDAG:	Gesloten
WOENSDAG:	12:00 - 20:00
DONDERDAG:	17:00 - 23:00
VRIJDAG:	17:00 - 23:00
ZATERDAG:	12:00 - 23:00
ZONDAG:	12:00 - 23:00

Op zaterdag is het Filmhuis het kortst open.	**waar** | **niet waar**
Het Filmhuis is op donderdag tot 11 uur open.	**waar** | **niet waar**
Op zondag en maandag is het Filmhuis dicht.	**waar** | **niet waar**
Het Filmhuis is op woensdag 8 uur open.	**waar** | **niet waar**
Het Filmhuis is 5 dagen per week open.	**waar** | **niet waar**

2 Geef de tijden die bij elkaar horen dezelfde kleur.

07:25

13:40

20:20

22:55

3 Hoe laat is het?

Vul de tijden in. Zet een rondje om voor of over.

22:55	07:25	13:40	20:20
Het is 5 minuten	Het is 5 minuten	Het is 10 minuten	Het is 10 minuten
(voor) | over	(voor) | over	voor | (over)	(voor) | over
11 uur	half 8	half 2	half 9

4 Schrijf de datum in woorden en cijfers.

06-11-2024	6 november 2024	21 november 2025	21 - 11 - 2025
23-04-2023	23 april 2023	14 mei 2024	14 - 05 - 2024
09-06-2022	9 juni 2022	9 september 2024	09 - 09 - 2024
30-03-2025	30 maart 2025	11 juli 2023	11 - 07 - 2023

5 Hoeveel tijd?

Kies uit: seconden, minuten, uren.

Pieter loopt ongeveer 1 km in 15 minuten.

Een auto rijdt op een gewone weg ongeveer 50 km per uur.

Je trui aandoen, duurt ongeveer 5 seconden.

Karim fietst ongeveer 11 km per uur.

Douchen duurt ongeveer 10 minuten.

6 Is er genoeg tijd?

Schrijf eerst de datum op.
Vul daarna de tijd in en zet een rondje om voor of over.
Hoeveel tijd is er nodig? Is dat genoeg?

De dansles is op vrijdag 26 februari 2023.

Dat is op: 26 - 02 - 2023

Het is 5 minuten **voor** | (**over**) half 4

De dansles begint om 16.00 uur. Kim moet haar schoenen nog aandoen en 2 km fietsen. Hoeveel tijd heeft zij nodig?

Ongeveer: 15 minuten.

Komt zij op tijd? ■ ja ☐ nee

METEN | DOEL 2

- Je leert de omtrek berekenen in centimeters of meters, ook in contextsituaties.
- Je leert de oppervlakte van een figuur berekenen in vierkante centimeters of meters, ook in contextsituaties.

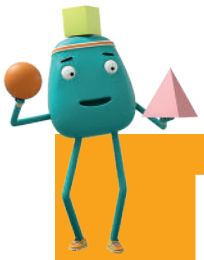

De omtrek reken je uit door de lengtes van alle zijden op te tellen.

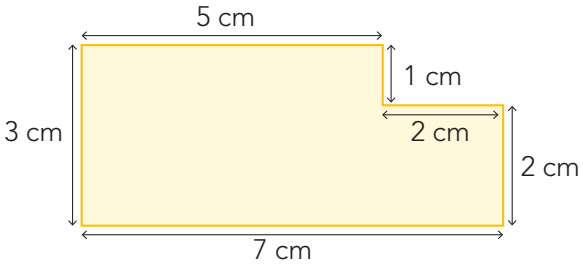

5 cm + 1 cm + 2 cm + 2 cm + 7 cm + 3 cm = 20 cm

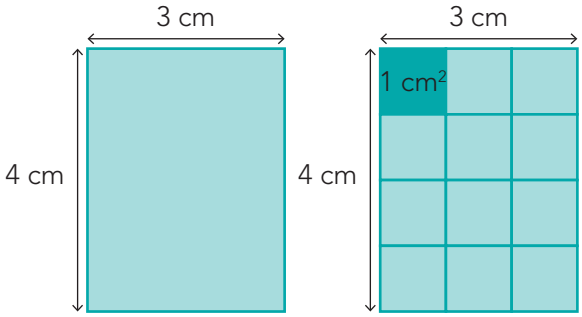

De oppervlakte is 4 cm × 3 cm = 12 cm².
Je zegt 12 vierkante centimeter.

1 Reken de omtrek en oppervlakte uit.

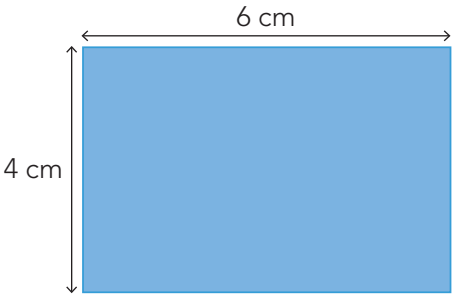

De omtrek is:

6 m + 4 m + 6 m + 4 m = 20 m.

De oppervlakte is 6 m × 4 m = 24 m².

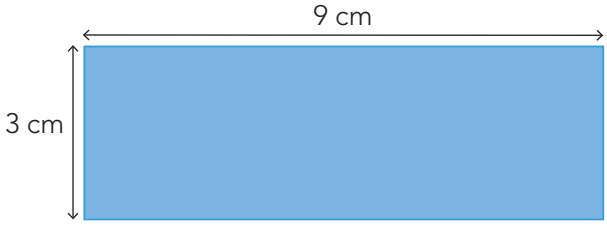

De omtrek is:

9 m + 3 m + 9 m + 3 m = 24 m.

De oppervlakte is 9 m × 3 m = 27 m².

2 Welke som hoort erbij? Reken uit.

De voetballers rennen 1 rondje precies langs de rand van het voetbalveld.
Hoeveel meter hebben zij gelopen?

som: 40 + 60 + 40 + 60 = 200

antwoord: 200 m

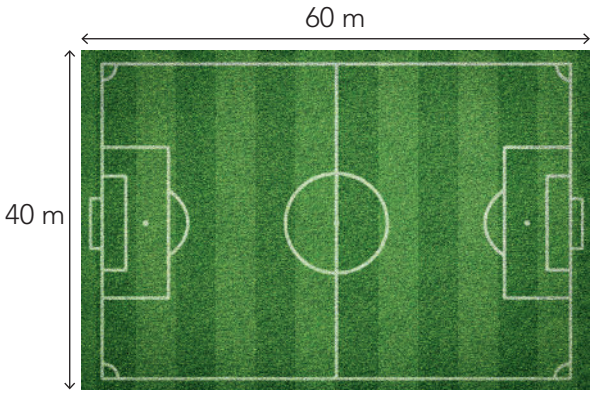

Hoeveel meter hebben de voetballers gelopen na 4 rondjes?

som: 4 × 200 = 800

antwoord: 800 m

3

Welke som hoort erbij? Reken uit.

Maak eerst een schets.
Zet de maten erbij.

Het schilderij van Pien is 40 cm breed en 30 cm hoog.
Ze maakt van gekleurd papier een lijst om de tekening.
Hoeveel centimeter papier heeft ze nodig?

som: 30 + 40 + 30 + 40 = 140

antwoord: 140 cm

4

Reken uit.

In de schooltuin worden bloembollen gezaaid.
Er komen 10 bloembollen op 1 vierkante meter.
Hoeveel zakken bloembollen zijn er nodig?
Reken eerst de oppervlakte uit van de schooltuin.

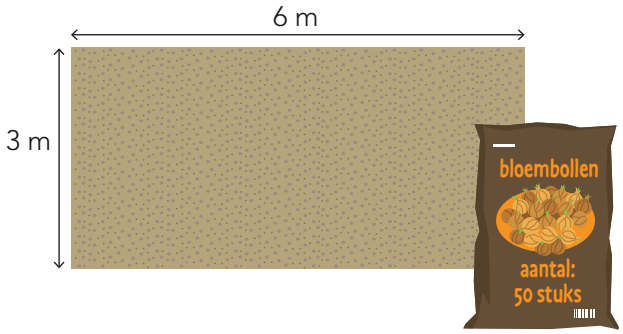

De oppervlakte van de schooltuin is: 18 m^2

De school heeft nodig: 180 bloembollen.

Dat zijn 4 zakken bloembollen.

5

Welke som hoort erbij? Reken uit.

De timmerman legt een houten vloer.
Hoeveel vierkante meter hout heeft hij nodig?

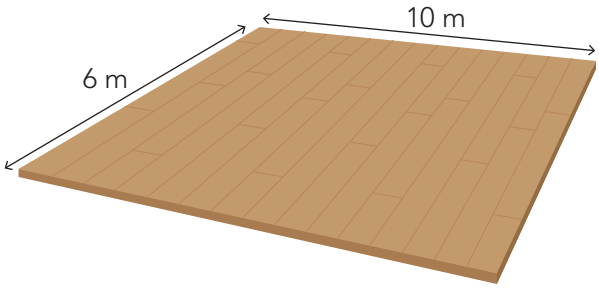

som: 6 × 10 = 60

antwoord: 60 m^2

Daarna legt hij nieuwe plinten.
Hoeveel meter plinten heeft hij nodig?

som: 6 + 10 + 6 + 10 = 32

antwoord: 32 m

De plinten in de winkel zijn per stuk 6 meter lang.
Hoeveel plinten moet de timmerman kopen?

antwoord: 6 plinten.

Hoeveel meter plinten houdt hij over?

antwoord: 4 m

METEN | DOEL 3

- Je leert dat 1 kubieke decimeter (1 dm³) precies 1 liter is.
- Je oefent, met voorwerpen en producten uit het dagelijkse leven, de inhoudsmaten: milliliter, centiliter, deciliter en liter.
- Je leert dat 2,5 kilogram: 2 kilogram en 500 gram is.
- Je oefent, met voorwerpen en producten uit het dagelijkse leven, de gewichtsmaten: milligram, gram en kilogram.

1 liter = 1 l

1 deciliter = 1 dl

1 centiliter = 1 cl

1 milliliter = 1 ml

1 kilogram = 1 kg

1 gram = 1 g

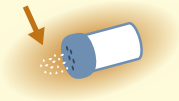

1 milligram = 1 mg

Het gewicht is een halve kilogram. Dat is 500 gram.
Je schrijft: het gewicht is 0,5 kg.

0,5 kg kaas

Het gewicht is 2 kilogram en 500 gram.
Je schrijft: het gewicht is 2,5 kg.

2,5 kg kaas

1 Hoeveel?

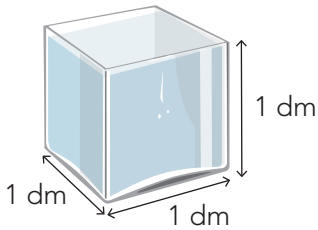

In een glazen bak van 1 kubieke decimeter (1 dm³) past precies 1 liter

2 Wat is meer dan 1 liter?

- [x]
- [ ]
- [x]
- [ ]

3 Welke maat?

Kies uit: milligram (mg), gram (g) en kilogram (kg).

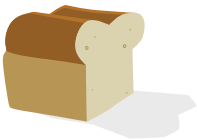

5 kg ..... 250 g ..... 1 kg ..... 7 mg .....

4 Hoe zwaar ongeveer?

[x] 10 kg	[ ] 0,1 kg	[x] 50 kg	[ ] 0,5 kg
[ ] 1 kg	[x] 1 kg	[ ] 0,5 kg	[x] 5 kg

5 Hoeveel?

De emmer weegt in het echt: 9,6 kg. Wat betekent de 6?	Het pak melk weegt in het echt: 1,2 kg. Wat betekent de 1?	De aap weegt in het echt: 50,3 kg. Wat betekent de 3?	De baby weegt in het echt: 8,4 kg. Wat betekent de 4?
[ ] 6 g	[x] 1 kg	[ ] 3 kg	[ ] 4 g
[ ] 60 g	[ ] 10 kg	[x] 300 g	[ ] 40 g
[x] 600 g	[ ] 100 g	[ ] 300 kg	[x] 400 g

6 Hoeveel ongeveer?

Kies uit: gram (g) en kilogram (kg).

Een rol koekjes weegt ongeveer: 200 g

Een rugtas weegt ongeveer: 4 kg

Een emmer water weegt ongeveer: 10 kg

METEN | DOEL 4

- Je leert problemen bij verschillende meetsituaties oplossen met een tekening met rondjes of door te rekenen op een getallenlijn.
- Je oefent in betekenisvolle situaties de samenhang tussen de gewichtsmaten milligram, gram en kilogram.
- Je leert schattingen maken over afmetingen.
- Je oefent kommagetallen in meters om te zetten naar centimeters, bijv. 2,85 m omzetten naar 285 cm.

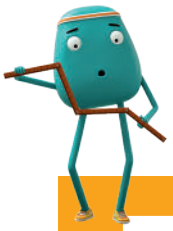

Hoeveel stukken van 250 g kunnen er uit 1 kg kaas?

1 kilogram = 1000 g

250 g 250 g 250 g 250 g

500 g 500 g

1000 g

−250 g −250 g −250 g −250 g

0 500 g 1000 g

antwoord: 4 stukken

Hoeveel glazen van 250 ml kunnen er uit 1 l sap?

1 liter = 1000 ml

250 ml 250 ml 250 ml 250 ml

500 ml 500 ml

1000 ml

−250 ml −250 ml −250 ml −250 ml

0 500 ml 1000 ml

antwoord: 4 glazen

Hoeveel stukken van 25 cm kunnen er uit 1 m touw?

1 meter = 100 centimeter

25 cm 25 cm 25 cm 25 cm

50 cm 50 cm

100 cm

−25 cm −25 cm −25 cm −25 cm

0 50 cm 100 cm

antwoord: 4 stukken

de breedte van je duim is ongeveer 1 cm.

1 cm

1 centimeter = 1 cm

1 cm = 10 mm

een hele grote stap is ongeveer 1 m.

1 m

1 meter = 1 m

Het meisje is 1,32 m lang.
Dat is ongeveer 1,30 m.

Haar vader is 1,98 m lang.
Dat is bijna 2 m.

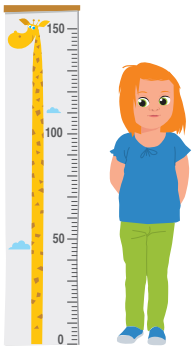

1,75 m

De plank is: 1,75 m lang. Je zegt: 1 meter en 75 centimeter.
Je kunt zeggen: de plank is: 1 m + 75 cm. Dat is: 100 cm + 75 cm = 175 cm.

1 Hoe zwaar?

5 kg = 5000 g

3 g = 3000 mg

2 kg = 2000 g

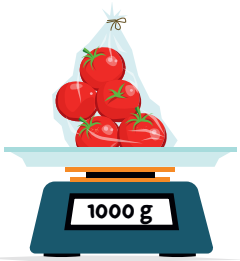

1000 g = 1 kg

2 Hoe zwaar?

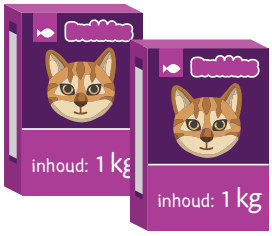

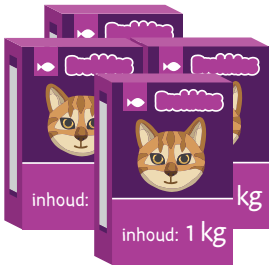

2 kg = 2000 g 4 kg = 4000 g 1 g = 1000 mg 3 g = 3000 mg

3 Hoeveel?

Teken met rondjes of reken uit op een getallenlijn.

1 meter

Hoeveel stukken van 20 cm kunnen er uit 1 m touw?

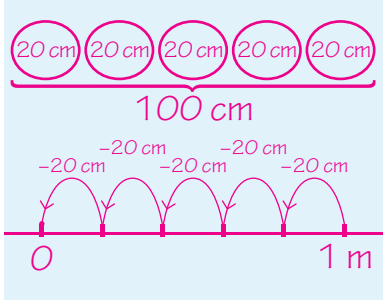

antwoord: 5 stukken

Hoeveel stukken van 100 cm kunnen er uit 4 m touw?

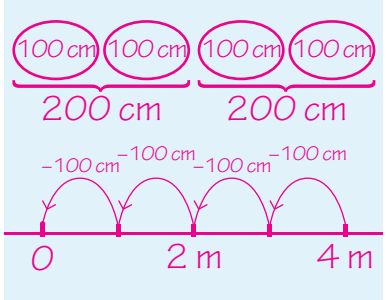

antwoord: 4 stukken

Hoeveel stukken van 50 cm kunnen er uit 3 m touw?

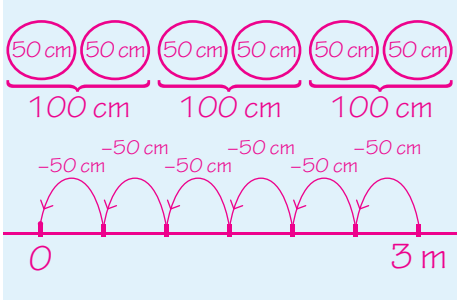

antwoord: 6 stukken

4 Hoe lang in cm? Hoe lang ongeveer?

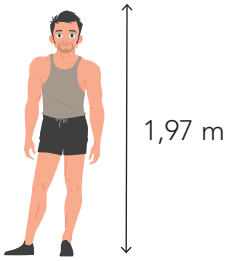

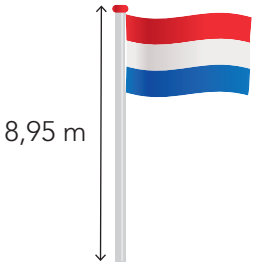

Thomas is 1,97 m lang.

1,97 m = 1 m + 97 cm

= 100 cm + 97 cm = 197 cm

Dat is bijna: 2 m.

Dat is ongeveer net zo lang als:

bijvoorbeeld: de hoogte van de deur.

De vlaggenstok is 8,95 m hoog.

8,95 m = 8 m + 95 cm

= 800 cm + 95 cm = 895 cm

Dat is bijna: 9 m.

Dat is ongeveer net zo lang als:

bijvoorbeeld: van de deur naar de trap.

METEN | DOEL 5

- Je leert een gewone en digitale thermometer aflezen.
- Je leert wat de temperatuur is van je lichaam bij: een normale temperatuur, verhoging, koorts en zware koorts.
- Je leert wat de temperatuur is van dingen om je heen zoals: het vriespunt, kokend water en de kamertemperatuur.
- Je leert de temperatuur van het weer boven en onder de 0 °C aflezen en interpreteren.
- Je leert wat de temperatuur ongeveer kan zijn in de lente, zomer, herfst en winter.

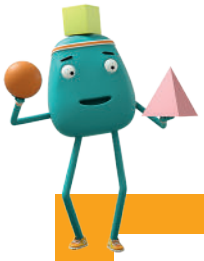

De temperatuur in huis (kamertemperatuur) is ongeveer 20 °C.

Een normale lichaamstemperatuur is ongeveer 37 °C. Je zegt 37 graden Celsius.

De lichaamstemperatuur van een mens kan ongeveer liggen tussen minimaal 35,5 °C ('s nachts) en maximaal 42 °C (zware koorts).

Water kookt bij een temperatuur van: 100 °C.
Water bevriest bij een temperatuur onder: 0 °C.

Het vriest als de buitentemperatuur onder de 0 °C is. 5 graden onder nul is: -5 °C

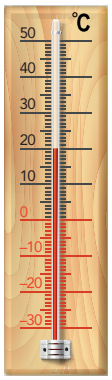

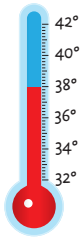

Verhoging: Temperatuur tussen de 37,5 °C en 38 °C

Koorts: Temperatuur tussen de °38 C en 40 °C

Zware koorts: Temperatuur boven de 40 °C

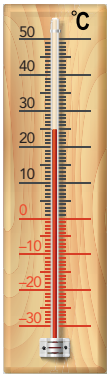

Het vriest als de buitentemperatuur onder de 0 °C is. 5 graden onder nul is: -5 °C.

Weerbericht

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
2 °C	3 °C	4 °C	8 °C	14 °C	17 °C	15 °C
-2 °C	-4 °C	9 °C	-1 °C	10 °C	15 °C	13 °C

De weerstemperatuur wordt met een buitenthermometer gemeten.
De weerstemperatuur buiten kan liggen tussen minimaal -70 °C en maximaal 70 °C.
In Nederland ligt de buitentemperatuur ongeveer tussen minimaal-20 °C en maximaal 40 °C.

1 Hoe hoog is de lichaamstemperatuur?

Vul in: normaal, verhoging, koorts, zware koorts

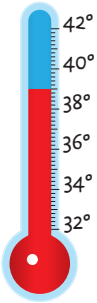

De temperatuur is: 39 °C

koorts

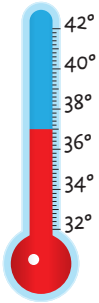

De temperatuur is: 37 °C

normaal

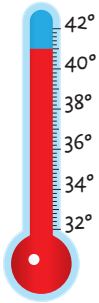

De temperatuur is: 41 °C

zware koorts

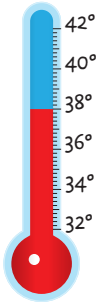

De temperatuur is: 38 °C

verhoging

2 Vriest het of niet?

Kleur het vakje onder de buitenthermometer blauw als het vriest.
Kleur het vakje onder de buitenthermometer rood als het niet vriest.

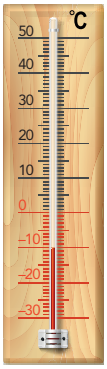

-10 °C

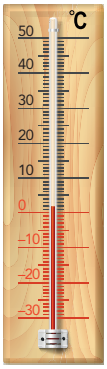

2 °C

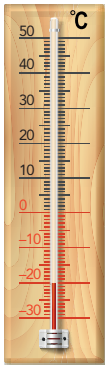

-20 °C

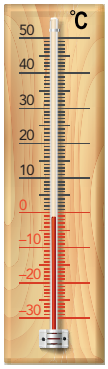

-1 °C

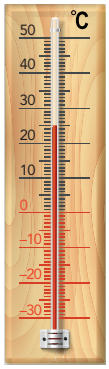

25 °C

3 Hoe hoog is de temperatuur?

Maastricht, Limburg
enkele minuten geleden bijgewerkt

4 °C 7° −2°

neerslag: 0%
wind: 13 km/h
luchtvochtigheid: 54%

overwegend zonnig • za 6 **maart**

za 6	zo 7	ma 8	di 9	wo 10	do 11	vr 12	za 13
7 °C	6 °C	6 °C	9 °C	10 °C	12 °C	9 °C	8 °C
-2 °C	0 °C	-1 °C	2 °C	8 °C	6 °C	6 °C	4 °C

Morgen is het zondag 7 maart. De temperatuur overdag is dan: 6 °C.

Welke 2 dagen hebben de hoogste temperatuur? woensdag en donderdag

Wat zijn de koudste dagen van de week? zondag en maandag

Op welke dagen vriest het 's nachts? zaterdag en maandag

Welke dag heeft de koudste nacht? zaterdag

METEN | DOEL 6

- Je leert hoe je een plaats op een kaart kunt vinden en aangeven.
- Je leert hoe je de lengte van een route kunt berekenen met behulp van een kaart en een schaallijn.

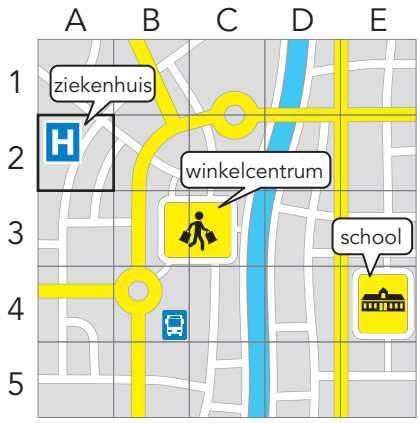

Het ziekenhuis (H) ligt in vak A2.

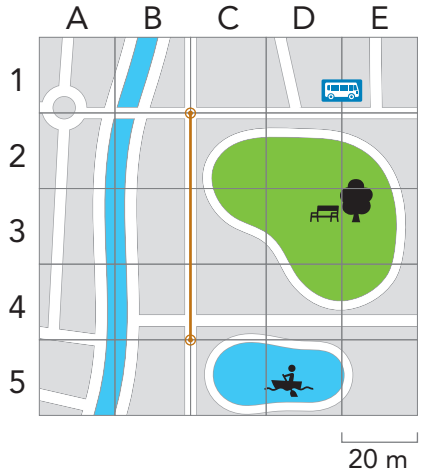

1 cm is in het echt 20 meter.

De afstand op de kaart is 3 cm.
Dat is in het echt: 3 × 20 m = 60 m.

1 In welk vak ligt het?

De school ligt in vak F1

Het park ligt in vak G3

De parkeerplaats ligt in vak A6

Het winkelcentrum ligt in vak B6

De speeltuin ligt in vak D4

2 Schrijf de letters A, B, C, D op de goede plaats.

Gebruik de kaart bij opgave 1.

A Het dierenasiel lig in vak C2.
B Het stadhuis ligt in vak E6.
C De poffertjeskraam ligt in vak G2.
D De trimbaan ligt in vak A7.

3 Hoe lang is de route?

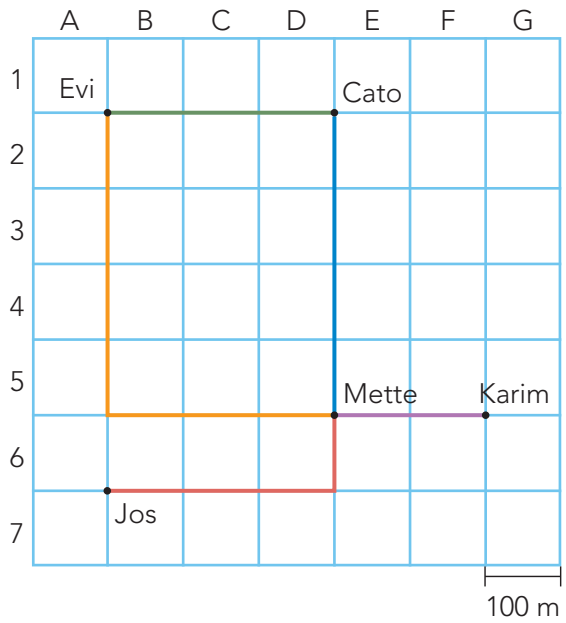

Van Evi naar Cato.

De afstand op de kaart is 3 cm.

Dat is in het echt 3 × 100 m = 300 m.

Van Mette naar Karim.

De afstand op de kaart is 2 cm.

Dat is in het echt 2 × 100 m = 200 m.

Van Jos naar Mette.

De afstand op de kaart is 4 cm.

Dat is in het echt 4 × 100 m = 400 m.

4 Hoe lang is de route?

Teken de route op de kaart van opgave 3.

blauw

Van Mette naar Cato.

De afstand op de kaart is 4 cm.

Dat is in het echt 4 × 100 m = 400 m.

oranje

Van Evi naar Mette.

De afstand op de kaart is 7 cm.

Dat is in het echt 7 × 100 m = 700 m.

5 In welk vak ligt het? En hoe lang is de route?

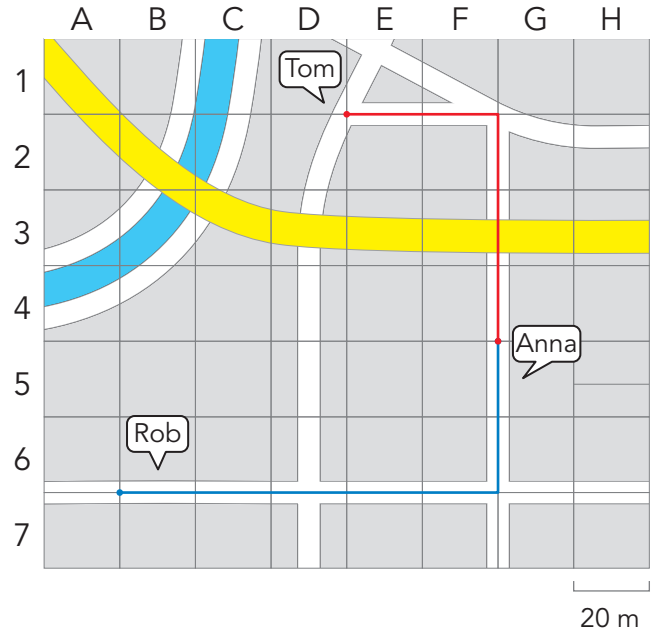

Rob woont in vak: B6

Tom woont in vak: D1

Anna woont in vak: G5

Tom gaat naar Anna.

De afstand op de kaart is 5 cm.

Dat is in het echt 5 × 20 m = 100 m.

Rob gaat naar Anna.

De afstand op de kaart is 7 cm.

Dat is in het echt 7 × 20 m = 140 m.

METEN | DOEL 7

- Je leert uitrekenen hoeveel je terugkrijgt als je met te veel betaalt.
- Je leert het wisselen van briefjes en munten in contextsituaties.
- Je leert het inschatten van de prijs van producten uit het dagelijkse leven.

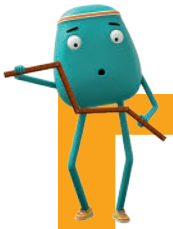

De pet kost € 14,00.

Je geeft € 20,00.

Je krijgt € 6,00 terug.

Groot geld kun je wisselen voor briefjes of munten met kleinere bedragen.

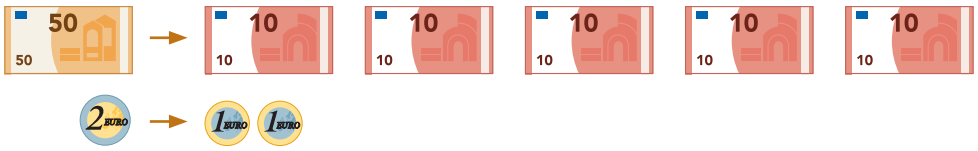

1

Hoeveel terug? Teken de briefjes.

€ 5,00

Je geeft:

Je krijgt terug:

5

€ 45,00

Je geeft:

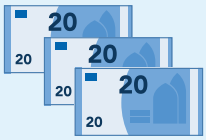

Je krijgt terug:

10 5

€ 20,00

Je geeft:

Je krijgt terug:

20 10

€ 10,00

Je geeft:

Je krijgt terug:

20 20

2

Hoeveel terug?

Kleur het bedrag dat je terugkrijgt met zo min mogelijk briefjes en munten.

€ 8,50

Je geeft:

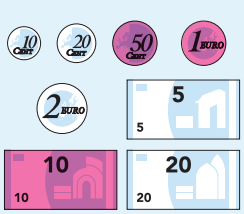

€ 27,50

Je geeft:

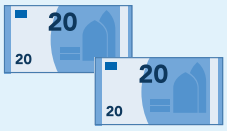

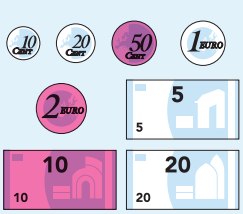

€ 44,70

Je geeft:

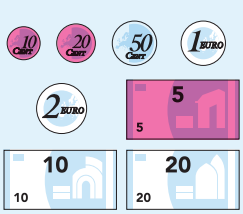

€ 12,90

Je geeft:

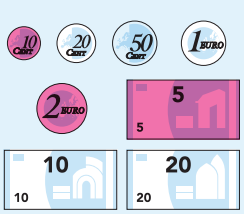

3

Wissel het bedrag voor andere munten. bijvoorbeeld:
Rik heeft een munt van 1 euro nodig.
Hij heeft alleen een munt van 2 euro.
Wissel de munten in, zodat er in ieder geval een munt van 1 euro bij zit.

1 1

1 50 50

4

Hoeveel ongeveer?
Kies uit: € 0,30, € 3,00, € 6,00, € 25,00, € 80,00.

Een paar goede sportschoenen koop je ongeveer vanaf € 80,00

Een appel is ongeveer € 0,30

Een goeie rugzak koop je ongeveer vanaf € 25,00

Een fles limonadesiroop is ongeveer € 3,00

Een pet koop je ongeveer vanaf € 6,00

5

Hoeveel ongeveer?

Een spijkerbroek is duurder dan een laptop. **waar** | **niet waar**

Een pizza is duurder dan een banaan. **waar** | **niet waar**

Een kinderfiets is goedkoper dan een elektrische fiets. **waar** | **niet waar**

Een sporttas is goedkoper dan een T-shirt. **waar** | **niet waar**

6

Wissel het bedrag voor andere briefjes. bijvoorbeeld:
Opa wil zijn 2 kleinkinderen verrassen.
Hij heeft een briefje van 20 euro.
Hij wil het geld wisselen en in 2 spaarvarkens doen met evenveel geld.
Wissel 20 euro op 2 manieren, zodat het eerlijk kan worden verdeeld.

10 10

10 5 5

ONDERHOUD

AUTOMATISEREN | OPTELLEN EN AFTREKKEN

1 → 2

- Je oefent optellen en aftrekken tot en met 20.
- Je weet het antwoord zonder te tellen.

8 + 6 = 14

Eerst 2 erbij, dan 4 erbij.

12 – 7 = 5

Eerst 2 eraf, dan 5 eraf.

1 Maak de sommen.

15 – 5 = 10	17 – 3 = 14	16 – 2 = 14	14 – 2 = 12
17 – 6 = 11	14 – 3 = 11	13 – 3 = 10	17 – 2 = 15
20 – 3 = 17	19 – 4 = 15	18 – 4 = 14	19 – 6 = 13
15 – 4 = 11	18 – 3 = 15	19 – 7 = 12	17 – 4 = 13
13 – 2 = 11	19 – 8 = 11	16 – 3 = 13	18 – 5 = 13

11 + 7 = 18	12 + 2 = 14	16 + 4 = 20	12 + 8 = 20
12 + 3 = 15	11 + 4 = 15	11 + 6 = 17	17 + 2 = 19
16 + 3 = 19	12 + 6 = 18	14 + 6 = 20	11 + 5 = 16
12 + 7 = 19	17 + 3 = 20	13 + 2 = 15	14 + 5 = 19
13 + 3 = 16	15 + 2 = 17	13 + 5 = 18	12 + 5 = 17

2 Maak de sommen.

14 + 3 = 17	15 + 1 = 16	11 + 8 = 19
16 + 3 = 19	14 + 2 = 16	12 + 7 = 19
14 + 1 = 15	15 + 5 = 20	15 + 0 = 15
16 + 1 = 17	15 + 3 = 18	13 + 4 = 17

15 + 1 = 16	14 + 1 = 15	15 + 5 = 20
15 + 4 = 19	16 + 1 = 17	15 + 3 = 18
10 + 6 = 16	13 + 6 = 19	12 + 4 = 16
14 + 3 = 17	15 + 1 = 16	11 + 8 = 19

3 Maak de sommen.

13 – 7 = 6	12 – 9 = 3	11 – 5 = 6
14 – 9 = 5	13 – 4 = 9	14 – 6 = 8
11 – 5 = 6	15 – 7 = 8	12 – 5 = 7
12 – 7 = 5	13 – 5 = 8	13 – 9 = 4
14 – 9 = 5	12 – 4 = 8	13 – 8 = 5
17 – 8 = 9	13 – 6 = 7	14 – 5 = 9
12 – 6 = 6	11 – 4 = 7	14 – 7 = 7
16 – 8 = 8	15 – 8 = 7	11 – 3 = 8

4 Maak de sommen.

13 – 1 = 12	19 – 1 = 18	19 – 2 = 17
12 – 1 = 11	15 – 1 = 14	16 – 4 = 12
20 – 8 = 12	17 – 7 = 10	17 – 5 = 12
15 – 2 = 13	19 – 9 = 10	15 – 3 = 12
19 – 6 = 13	20 – 3 = 17	19 – 4 = 15
17 – 4 = 13	15 – 4 = 11	18 – 3 = 15
18 – 5 = 13	13 – 2 = 11	19 – 8 = 11
15 – 5 = 10	17 – 3 = 14	16 – 2 = 14
15 – 2 = 13	18 – 6 = 12	15 – 3 = 12
18 – 7 = 11	19 – 1 = 18	19 – 5 = 14
15 – 1 = 14	19 – 2 = 17	13 – 1 = 12
17 – 7 = 10	16 – 4 = 12	18 – 8 = 10

AUTOMATISEREN | OPTELLEN EN AFTREKKEN

- Je oefent optellen en aftrekken tot en met 20.
- Je weet het antwoord zonder te tellen.

8 + 6 = 14 Eerst 2 erbij, dan 4 erbij.	12 – 7 = 5 Eerst 2 eraf, dan 5 eraf.

1 Reken uit.

2 + 9 = 11	7 + 7 = 14	5 + 8 = 13	8 + 6 = 14
8 + 4 = 12	9 + 8 = 17	8 + 8 = 16	7 + 9 = 16
4 + 9 = 13	9 + 9 = 18	9 + 3 = 12	5 + 9 = 14
7 + 8 = 15	7 + 5 = 12	7 + 6 = 13	5 + 6 = 11
9 + 7 = 16	8 + 9 = 17	6 + 9 = 15	3 + 8 = 11

18 – 9 = 9	14 – 6 = 8	12 – 8 = 4	15 – 9 = 6
14 – 7 = 7	18 – 9 = 9	17 – 8 = 9	16 – 7 = 9
15 – 6 = 9	12 – 6 = 6	12 – 5 = 7	11 – 6 = 5
13 – 6 = 7	17 – 9 = 8	14 – 9 = 5	14 – 8 = 6
14 – 5 = 9	11 – 2 = 9	16 – 9 = 7	15 – 7 = 8

2 Reken uit.

+	6	8	5
4	10	12	9
5	11	13	10
9	15	17	14

–	5	7	9
15	10	8	6
13	8	6	4
11	6	4	2

3 Reken uit.

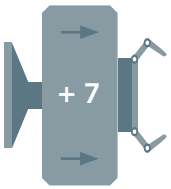

4	11
6	13
8	15
9	16
5	12

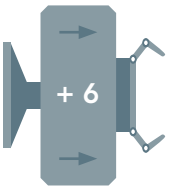

5	11
8	14
7	13
6	12
9	15

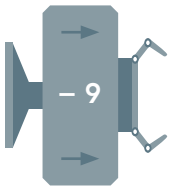

18	9
15	6
13	4
14	5
17	8

4

Maak 9 verschillende plussommen.
Kies steeds uit elke rij een getal.

7	9	8

6	5	7

7 + 6 = 13
7 + 5 = 12
7 + 7 = 14

9 + 6 = 15
9 + 5 = 14
9 + 7 = 16

8 + 6 = 14
8 + 5 = 13
8 + 7 = 15

5

Reken uit.

18 – 9 = 9
14 – 7 = 7
15 – 9 = 6
13 – 5 = 8
14 – 9 = 5

9 + 2 = 11
4 + 8 = 12
8 + 5 = 13
8 + 7 = 15
7 + 9 = 16

14 – 8 = 6
16 – 9 = 7
12 – 6 = 6
17 – 8 = 9
11 – 7 = 4

6 + 8 = 14
5 + 7 = 12
9 + 9 = 18
6 + 5 = 11
8 + 3 = 11

6

Maak 9 verschillende minsommen.
Kies steeds uit elke rij een getal.

11	13	17

9	7	8

11 – 9 = 2
11 – 7 = 4
11 – 8 = 3

13 – 9 = 4
13 – 7 = 6
13 – 8 = 5

17 – 9 = 8
17 – 7 = 10
17 – 8 = 9

AUTOMATISEREN | OPTELLEN EN AFTREKKEN

- Je oefent optellen en aftrekken tot en met 20.
- Je weet het antwoord zonder te tellen.

8 + 6 = 14

Eerst 2 erbij, dan 4 erbij.

12 – 7 = 5

Eerst 2 eraf, dan 5 eraf.

1 Maak de sommen.

15 + 1 = 16	14 + 3 = 17	15 + 5 = 20
14 + 2 = 16	16 + 3 = 19	15 + 3 = 18
15 + 5 = 20	14 + 1 = 15	12 + 4 = 16
15 + 3 = 18	16 + 1 = 17	11 + 8 = 19
14 + 1 = 15	15 + 1 = 16	11 + 8 = 19
16 + 1 = 17	15 + 4 = 19	12 + 7 = 19
13 + 6 = 19	10 + 6 = 16	15 + 0 = 15
15 + 1 = 16	14 + 3 = 17	13 + 4 = 17

2 Maak de sommen.

17 – 3 = 14	14 – 2 = 12	15 – 5 = 10	16 – 2 = 14
14 – 3 = 11	17 – 2 = 15	17 – 6 = 11	13 – 3 = 10
19 – 4 = 15	19 – 6 = 13	20 – 3 = 17	18 – 4 = 14
18 – 3 = 15	17 – 4 = 13	15 – 4 = 11	19 – 7 = 12
19 – 8 = 11	18 – 5 = 13	13 – 2 = 11	16 – 3 = 13
12 + 2 = 14	12 + 8 = 20	11 + 7 = 18	16 + 4 = 20
11 + 4 = 15	17 + 2 = 19	12 + 3 = 15	11 + 6 = 17
12 + 6 = 18	11 + 5 = 16	16 + 3 = 19	14 + 6 = 20
17 + 3 = 20	14 + 5 = 19	12 + 7 = 19	13 + 2 = 15
15 + 2 = 17	12 + 5 = 17	13 + 3 = 16	13 + 5 = 18

3

Maak de sommen.

11 – 5 = 6	13 – 7 = 6	12 – 9 = 3
14 – 6 = 8	14 – 9 = 5	13 – 4 = 9
12 – 5 = 7	11 – 5 = 6	15 – 7 = 8
13 – 9 = 4	12 – 7 = 5	13 – 5 = 8
13 – 8 = 5	14 – 9 = 5	12 – 4 = 8
14 – 5 = 9	17 – 8 = 9	13 – 6 = 7
14 – 7 = 7	12 – 6 = 6	11 – 4 = 7
11 – 3 = 8	16 – 8 = 8	15 – 8 = 7

4

Maak de sommen.

19 – 2 = 17	13 – 1 = 12	19 – 1 = 18
16 – 4 = 12	12 – 1 = 11	15 – 1 = 14
17 – 5 = 12	20 – 8 = 12	17 – 7 = 10
15 – 3 = 12	15 – 2 = 13	19 – 9 = 10
19 – 4 = 15	19 – 6 = 13	20 – 3 = 17
18 – 3 = 15	17 – 4 = 13	15 – 4 = 11
19 – 8 = 11	18 – 5 = 13	13 – 2 = 11
16 – 2 = 14	15 – 5 = 10	17 – 3 = 14
15 – 3 = 12	15 – 2 = 13	18 – 6 = 12
19 – 5 = 14	18 – 7 = 11	19 – 1 = 18
13 – 1 = 12	15 – 1 = 14	19 – 2 = 17
18 – 8 = 10	17 – 7 = 10	16 – 4 = 12

AUTOMATISEREN | TAFELS

- Je oefent de tafels tot en met 10 door elkaar.

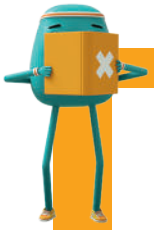

omkeren	omkeren	omkeren	omkeren
7 × 2	7 × 3	7 × 4	7 × 5
8 × 2	8 × 3	8 × 4	8 × 5
omkeren	**oefenen**	**oefenen**	**omkeren**
7 × 6	7 × 7 = 49	7 × 8 = 56	7 × 9
8 × 6	8 × 7 = 56	8 × 8 = 64	8 × 9

1 Reken uit.

9 × 8 = 72	5 × 9 = 45	6 × 3 = 18	7 × 2 = 14
7 × 5 = 35	6 × 10 = 60	4 × 7 = 28	3 × 8 = 24
4 × 4 = 16	5 × 5 = 25	9 × 8 = 72	7 × 9 = 63
9 × 3 = 27	9 × 9 = 81	10 × 10 = 100	3 × 3 = 9
5 × 4 = 20	2 × 8 = 16	4 × 6 = 24	6 × 7 = 42
8 × 3 = 24	8 × 7 = 56	3 × 7 = 21	7 × 7 = 49
6 × 5 = 30	4 × 9 = 36	8 × 8 = 64	6 × 9 = 54
9 × 2 = 18	6 × 8 = 48	7 × 6 = 42	4 × 8 = 32
7 × 4 = 28	8 × 5 = 40	6 × 4 = 24	9 × 7 = 63
6 × 6 = 36	5 × 3 = 15	2 × 3 = 6	3 × 6 = 18

2 Reken uit.

×	4	6	8
3	12	18	24
5	20	30	40
6	24	36	48

×	2	7	9
8	16	56	72
7	14	49	63
4	8	28	36

3 Reken uit.

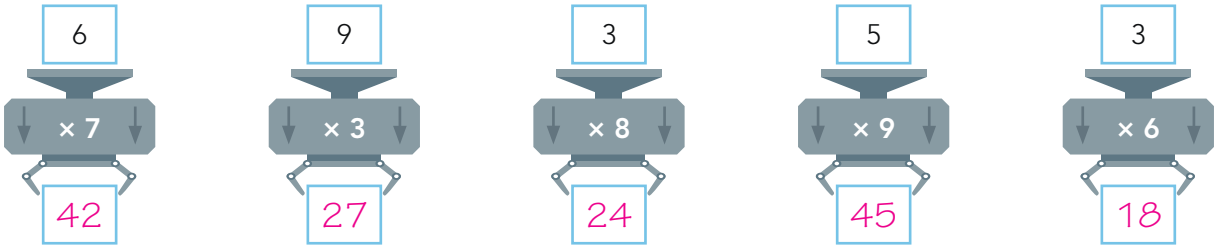

4 Reken uit.

3 × 7 = 21	8 × 8 = 64	7 × 7 = 49	6 × 6 = 36
4 × 5 = 20	8 × 4 = 32	8 × 6 = 48	7 × 8 = 56
5 × 9 = 45	7 × 2 = 14	7 × 4 = 28	4 × 10 = 40
3 × 8 = 24	6 × 3 = 18	3 × 6 = 18	9 × 9 = 81
9 × 4 = 36	4× 6 = 24	9 × 8 = 72	5 × 7 = 35

5 Reken uit.

×	10	9	8	7	6
2	20	18	16	14	12
4	40	36	32	28	24
6	60	54	48	42	36
8	80	72	64	56	48

6 Maak 16 keersommen. Kies uit elke rij een getal. bijvoorbeeld:

6	7	8	9

9	8	7	6

6 × 9 = 54	7 × 9 = 63	8 × 9 = 72	9 × 9 = 81
6 × 8 = 48	7 × 8 = 56	8 × 8 = 64	9 × 8 = 72
6 × 7 = 42	7 × 7 = 49	8 × 7 = 56	9 × 7 = 63
6 × 6 = 36	7 × 6 = 42	8 × 6 = 48	9 × 6 = 54
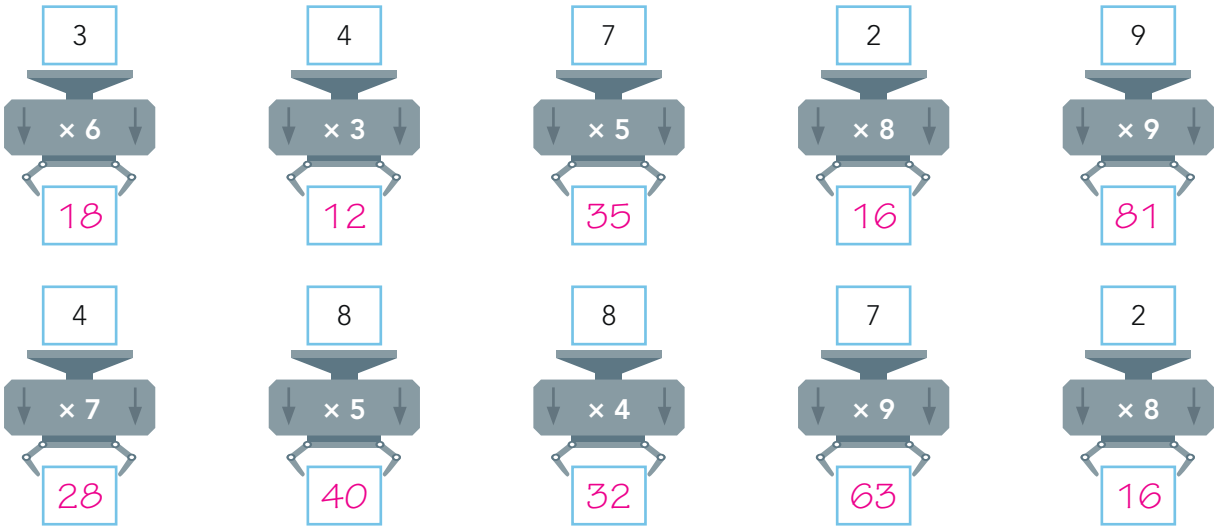
7 Reken uit.